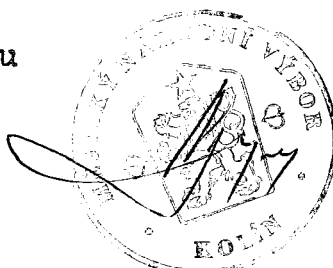

KRONIKA MĚSTA KOLÍNA

1986

DÍL III.

Schváleno radou
MěstNV Kolín
dne 12.4.88
usnesení č.123

11.

VÝSTAVBA MĚSTA

INVESTIČNÍ VÝSTAVBA =====

Dříve než začnu psát o vlastní výstavbě našeho města Kolína v roce 1986, uvedu několik čísel o investiční výstavbě v kolínském okrese jako celku. V roce 1986 bylo na území okresu provedeno za 707 456 000,-- Kčs investičních prací a dodávek, z toho bylo za 376 473 000,-- Kčs stavebních prací a za 300 975 000,-- Kčs dodávek strojů a zařízení. Plán investičních prací a dodávek na rok 1986 byl splněn na 107,5 %. Největší podíl na investičních pracech v okrese měly podniky řízené ministerstvem zemědělství, které prováděly zejména meliorační investice.

V letošním roce bylo dokončeno pět investičních celků z kategorie centrálně registrovaných staveb, z nichž největší byla investice v kolínské drožďárně za 87 miliónů korun, zahájená již v roce 1979. Dále to byla stavba Agrokomples v Kouřimi za 58 miliónů korun, zahájená v roce 1980, dvě akce intenzivní výstavby ovocných sadů za 20 miliónů korun a obytný blok čís.116 bytové výstavby v Kolíně za 40 miliónů korun.

Rozestavěno zůstalo v okrese 17 velkých staveb, z nich nejvýznamnější byla stavba Fermentační kokcidiostatika v závodě Výzkumného ústavu pro biofaktory v Kouřimi o rozpočtových nákladech 59 miliónů korun, která byla zahájena v roce 1984, dále stavba Centrální sklad Tuzexu v Kouřimi za 43 miliónů korun, zahájená v roce 1979, Modernizace experimentální základny železničního okruhu v Cerhenicích za 86 miliónů korun, Sklad ovoce v Českém Brodě za 81 miliónů korun, Komplexní bytová výstavba v Kolíně s celkovými rozpočtovými náklady 313 miliónů korun a v Českém Brodě za 70 miliónů korun, Sdružená výtopena v lihovaru v Kolíně za 57 miliónů korun, Modernizace závodu Frigera v Kolíně za 33 miliónů korun aj. Celkové rozpočtové náklady všech sedmnácti rozestavěných staveb představovaly 872 milióny korun a v roce 1986 na nich bylo proinvestováno 183 milióny Kčs. Nízké plnění bylo zejména v komplexní bytové výstavbě na zálabském předmostí v Kolíně /38 % plánu/ a na modernizaci závodu Frigera /57,2 % plánu na rok 1986/.

ROZVOJOVÝ PLÁN MĚSTA KOLÍNA

Na základě jednání s Českou plánovací komisí v Praze připravila a projednala rada Městského národního výboru v Kolíně dne 2. září 1986 politicko organizační zajištění prací na zpracování "Rozvojového záměru města Kolína do roku 2010". Vycházela z toho, že město Kolín plní významnou funkci politického, ekonomického a kulturního centra okresu Kolín, který svým významem a především objemem průmyslové a ze-

mědělské produkce zaujímá ve Středočeském kraji významné čtvrté místo, třebaže počtem obyvatel je mezi dvanácti okresy Středočeského kraje šestý /za Kladnem, Mladou Boleslaví, Příbrami, Mělníkem a okresem Praha-východ/ a rozlohou území dokonce sedmý /za okresy Příbram, Benešov, Mladá Boleslav, Kutná Hora, Rakovník a Nymburk/.

Postavení kolínského okresu v rámci Československé socialistické republiky /ČSSR/, České socialistické republiky /ČSR/ a Středočeského kraje ukazují následující dvě tabulky, které jsem k tomu účelu sestavil ze statistických dat z roku 1985. V první tabulce jsou údaje vyjádřeny v procentech, ve druhé v absolutních číslech.

Kolínský okres zaujímá	z Č S S R	Z Č S R	ze Středočes- kého kraje
rozlohou území	0,641 %	1,039 %	7,442 %
počtem obyvatelstva	0,610 %	0,916 %	8,330 %
objemem průmyslové produkce	0,778 %	1,103 %	8,937 %
objemem hrubé zemědělské produkce	1,034 %	1,511 %	9,314 %
počtem dělníků v průmyslové výrobě	0,561 %	0,771 %	7,879 %
objemem investic	0,363 %	0,546 %	5,411 %

Srovnání vybraných ukazatelů z výsledků kolínského okresu s průměrnými výsledky těchto ukazatelů v ČSSR, ČSR a ve Středočeském kraji ukazuje na význam kolínského okresu i v dalších oblastech; dokumentuje to následující tabulka:

Vybraný ukazatel	Č S S R	Č S R	Středočeský kraj	Okres Kolín
Produktivita práce na jednoho pracovníka v průmyslu v Kčs	280 916	272 440	354 969	373 299
Průměrná měsíční mzda pracovníka v průmyslu v Kčs	3 082	3 119	3 158	2 943
Hektarové výnosy obilovin v tunách	4,7	4,73	5,-	5,43
Hektarové výnosy cukrovky v tunách	37,7	39,64	37,32	36,22
Výroba mléka na jeden hektar v litrech	992,-	1 101,-	1 058,1	1 171,6
Výroba masa na jeden hektar v kg	260,-	279,-	292,1	338,9
Průměrná roční dojivost krav v litrech	3 642,7	3 715,7	3 512,3	3 580,3

Předběžný návrh rozvojového záměru města Kolína do roku 2010 předpokládá, že v roce 2010 bude mít město Kolín padesát tisíc obyvatel, a tomuto předpokladu byl přizpůsoben plánovitý rozvoj všech rozhodujících oblastí, které vytvářejí podmínky pro život města jako celku při zachování všech požadavků na zachování požadované úrovně životního prostředí a respektování přirozených požadavků obyvatel města. Současně s tímto rozvojovým záměrem zpracovával samostatně Krajský projektový ústav v Praze nový územní plán sídelního útvaru Kolín. V letošním roce probíhala řada jednání zástupců Městského národního výboru v Kolíně na České plánovací komisi v Praze, na Středočeském krajském národním výboru v Praze a na Okresním národním výboru

v Kolíně o přípravě podkladů pro zpracování nového územního plánu našeho města, při nichž bylo konstatováno, že město Kolín provedlo již dobrou přípravu pro práce na novém územním plánu města Kolína.

Rozvojové záměry jednotlivých oblastí zpracovávaly pracovní skupiny, v jejichž čele stáli uvolnění funkcionáři Městského národního výboru, kteří měli k ruce odborné poradce.

- = Pracovní skupinu pro zajišťování tepla pro město vedl Ing. Tomáš Sklenář, poradcem byli Sekavec a Ing. Vít Píček;
- = pracovní skupinu pro zajišťování vody pro město vedl Ing. Tomáš Sklenář, poradcem byl Zdeněk Jančák;
- = pracovní skupinu pro zajišťování plynu pro město vedl Ing. Sklenář, poradcem byl Čejka;
- = pracovní skupinu pro zajišťování elektrické energie pro město vedl Ing. Tomáš Sklenář, poradcem byl Ing. Peřinka;
- = pracovní skupinu pro bytovou výstavbu vedl Ing. Tomáš Sklenář, poradcem byl Jiří Horáček;
- = pracovní skupinu pro rekonstrukci historického jádra vedla Ludmila Bílá, poradcem byl Ing. arch. Malát;
- = pracovní skupinu pro rozvoj školství a kultury vedla Ludmila Bílá, poradci byli Josef Šourek a Hana Zrůstová;
- = pracovní skupinu pro rozvoj zdravotnictví vedl Zdeněk Jeřábek, poradcem byl MUDr. Kubíček;
- = pracovní skupinu pro rozvoj obchodu a služeb vedla Ludmila Bílá, poradci byli Talacko a Sova;
- = pracovní skupinu pro rozvoj dopravy vedl Ing. Tomáš Sklenář, poradcem byl Klepal;
- = pracovní skupinu pro rozvoj tělovýchovy vedl Zdeněk Jeřábek, poradcem byl MUDr. Rudolf Přibyl;

- = pracovní skupinu pro otázky cikánů ve městě vedl Zdeněk Jeřábek, poradkyní byla JUDr. Lenka Matějčíková;
- = pracovní skupinu pro Ekoprogram města vedl RSDr. Jan Nymš, poradcem byl RNDr. Čech.

Vedle tohoto dlouhodobého programu rozvojového záměru města Kolína do roku 2010, na němž letos zahájil Městský národní výbor práce, rozpracoval ještě přijatý volební program na léta 1986 - 1990 do sto dvanácti konkrétních úkolů, přesně terminovaných, vesměs se také týkajících výstavby města. Tyto úkoly už byly zcela v souladu a vlastně již i součástí připravovaného rozvojového záměru města Kolína do roku 2010. Některé z nich byly už v letošním roce realizovány.

BYTOVÁ VÝSTAVBA =====

Nejprve opět několik čísel z celého kolínského okresu. V roce 1986 se bytová výstavba ve srovnání s rokem 1985 v okrese podstatně zvýšila, bylo dokončeno a odevzdáno 505 bytů, což bylo o 235 bytů více než vloni. Z celkového počtu bylo dokončeno 182 bytů v komunální výstavbě, 74 bytů v družstevní a 249 v individuální výstavbě. V průběhu roku byla zahájena nová výstavba dalších 421 bytů. Na konci roku 1986 bylo na celém území kolínského okresu rozestaveno 969 bytů. Na jeden dokončený byt připadlo v průměru 53,7 m² obytné plochy, přitom na jeden byt v individuální výstavbě to bylo 67,9 m², v družstevní 46,6 m² a v komunální výstavbě 37,-m² obytné plochy.

Zajímavé je také srovnání počtu letos dokončených bytů v našem okrese s počtem dokončených bytů v ostatních jedenácti okresech Středočeského kraje. V okrese Benešov bylo dokončeno 411 bytů, v okrese Beroun 364, v okrese Kladno 746, v okrese Kutná Hora 220, v okrese Mělník 188, v okrese Mladá Boleslav 284, v okrese Nymburk 242, v okrese Praha-východ 558, v okrese Praha-západ 373, v okrese Příbram 420 a v okrese Rakovník 284 bytů. Byl tedy kolínský okres v počtu dokončených bytů v roce 1986 na třetím místě ve Středočeském kraji za okresy Kladno a Praha-východ.

Bytová výstavba v našem městě Kolíně však byla i v roce 1986 nedostačující. Komplexní bytovou výstavbu prováděl ve městě stále jen národní podnik Průmstav Praha, závod Kolín. V první polovině roku měl rozestaveny objekty č. 162 a 163 v prostoru bývalé panelárny, každý o 46 bytech, a výškový dům č. 116 s 90 bytovými jednotkami. Zemními pracemi zahájil již také výstavbu bloků 3 a 4 na zálabském předmostí. Rozestavěné objekty v sídlišti byly letos dokončeny, bloky č. 162 a 163 na podzim, na bloku 116 se již v úterý 15. dubna 1986 objevil ozdobený stromek, tzv. "glajcha" a dům byl v závěru roku již obydlen. Léčárna v přízemí však ještě dokončena letos nebyla.

Na zálabském předmostí, kde je plánována výstavba osmi bloků s celkovým počtem 327 bytů a obchodních jednotek v přízemí bloků 1, 3, 4 a 5, byly obtíže s budováním nových a rozšiřováním starých inženýrských sítí, protože správci těchto sítí neměli přesné plány jejich současného stavu v této lokalitě, takže se musely stále projekty upravovat, zvyšovaly se náklady na jejich nové vybudování a práce postupovaly pomalu. Přes tyto

obtíže se podařilo již letos zahájit výstavbu dvou domů, a to bloků č.3 a 4. Průmstav měl stále nedostatek pracovníků, a proto se jednalo o tom, aby zaměstnal čtyřicet pracovníků z Kuby, kteří měli být ubytováni v Týnci nadř Labem. Zda se to uskutečnilo, nevím.

Pokračovaly i letos přípravy na bytovou výstavbu v tzv. "zóně u Jána", které trvají už dvacet let. "Zónou u Jána" je označována část města ohraničená ulicemi Žižkovou, Jaselskou a Polepskou a silnicí od nemocnice do Polep. Je tam plánováno v komplexní bytové výstavbě přes 1800 bytů. Výstavba je rozdělena do dvou etap. V srpnu letošního roku bylo vydáno územní rozhodnutí pro druhou etapu výstavby. Krajský projektový ústav v Praze předložil opožděně až 10.října 1986 projektový úkol této etapy, obsahující výstavbu 944 bytových jednotek, který musel být ještě podroben státní expertýze, zahájené 31.října 1986. Pokud nenastanou nějaké nepředvídané komplikace, předpokládá se tento další průběh příprav této lokality: zpracování úvodního projektu do března 1987, schválení úvodního projektu do dubna 1987, zahájení výstavby v březnu 1988 a dokončení celé etapy v prosinci 1993. Předpokládá se tedy, a to ještě není dána žádná záruka, že plán bude dodržen, že doba příprav a výstavby zhruba poloviny této lokality bude trvat čtvrt století. Další etapa výstavby v této lokalitě jest dnes teprve ve fázi studie staveb.

Svépomocná bytová výstavba v Kolíně v minulých letech stagnovala, až letos v září byla konečně zahájena stavba dvou obytných domů v ulicích Vrahlického a Jeronýmově, každý o 16 bytových jednotkách. V příštím roce se zde mají začít stavět

ještě další tři družstevní domy se čtyřiceti byty, dva v ulici Vrchlického a jeden podle ulice Polepské. Městský národní výbor nabízel další pozemky vhodné pro svépomocnou výstavbu některým kolínským podnikům a vydal již územní přísliby Tatře, Tesle, Frigeře, Obchodním tiskárnám, Koramu, Lučebním závodům, Stavebním izolacím, Okresnímu podniku služeb, Okresnímu stavebnímu podniku a ČSD. Tyto podniky letos zpracovávaly projektové úkoly na družstevní svépomocnou bytovou výstavbu v nabízených lokalitách ve městě.

Individuální bytová výstavba přispěla letos do bytového fondu města Kolína pěti dokončenými byty v rodinných domcích. Dalších šest bylo letos rozestavěno. Městský národní výbor pracoval letos na přípravě dvou lokalit pro stavbu rodinných domků, ve Štítarech a v Sendražicích, a schválil seznam pozemků, vybraných v těchto lokalitách pro individuální výstavbu bytů. V obou lokalitách se však objevily problémy s kanalizací, a tak výstavba zde nemohla být ještě zahájena. Přitom bylo letos v polovině roku evidováno u Městského národního výboru 35 žádostí občanů o přidělení pozemků ke stavbě rodinných domků z Kolína a 11 ze Sendražic. Přidělen však mohl být letos jen jeden vhodný pozemek v Sendražicích manželům Zdeňku a Martině Rokosovým.

Okresní výstavbové družstvo v Kolíně se sídlem v Mostní ulici čp. 77/IV, rozestavělo letos pět bytů v domcích typu OKAL ve Štítarech a na stavbu dalších pěti probíhalo letos ~~xx~~ stavební povolení.

Náš stát prostřednictvím národních výborů podporoval stavbu rodinných domků, kterou prováděli svépomocí sami občané, a poskytoval jim bezúročné průjčky, které po splnění smluvních

podmínek odepisoval a promíjel. Městský národní výbor v Kolíně poskytl v letech 1968 - 1976 celkem 148 takových půjček v hodnotě 2 199 000,-- Kčs a Místní národní výbor v Sendražicích 51 půjček v celkové hodnotě 623 000,-- Kčs. Z těchto půjček odepsal Městský národní výbor v roce 1986 dalších 22 půjček těmto občanům:

Ing.Zbyněk Hauser a Libuše Hauserová, Třešňová čp.766	10 000,--
František Fišar a Jar.Fišarová, Sadová 570/V	10 000,--
Jiří Mlýnek a M.Mlýnková, Tyršova 919/II	15 000,--
O.Bobek a A.Bobková, Třešňová 746/IV	10 000,--
Josef Koutský a Vlasta Koutská, Štítary 96	15 000,--
Jar.Keltner a Jana Keltnerová, Jateční 754/IV	15 000,--
Jar.Kubeš a Marie Kubešová, U cihelny 735/IV	10 000,--
Rudolf Musílek, Štítary 20	10 000,--
Miroslav Horký a Elena Horká, Zličská 1341/V	15 000,--
František Čížek a Alena Čížková, Písečná 754/V	7 000,--
Miroslav Hula a Marta Hulová, Na patnácti kopách 690	15 000,--
Josef Mikšovský a Jana Mikšovská, Táboritská 450/IV	10 000,--
František Hovorka a Věra Hovorková, Kostnická 699/IV	10 000,--
Petr Šimon a Marie Šimonová, U cihelny 702/IV	15 000,--
Václav Bártl a Ludmila Bártlová, Šotnovská 450/II	7 000,--
Jiří Kašpar a Jindřiška Kašparová, Sadová 600/V	7 000,--
Josef Švec a Miluška Švecová, Na patnácti kopách	10 000,--
Lad.Procházka a Marie Procházková, Slovenská 921/II	15 000,--
Karel Novotný a Květa Novotná, Na patnácti kopách 767	12 000,--
Lub.Procházka a Hana Procházková, Ovčárecká 534/V	10,000,--
Václav Havlík, Štítary 21	10 000,--
Josef Novák a Jindra Nováková, Zličská 1348/V	40 000,--

V evidenci Městského národního výboru zůstalo na konci roku 1986 ještě 49 neodepsaných půjček v celkové hodnotě 847 000,-- Kčs. Od roku 1977 poskytují tyto bezúročné půjčky občanům na stavbu rodinných domků jejich zaměstnavatelé.

V závěru vypsání průběhu bytové výstavby v našem městě shrnuji, že v roce 1986 bylo v Kolíně dokončeno 187 bytů, z toho 182 byty v komplexní bytové výstavbě a pět v individuální soukromé výstavbě. Rozestavěno bylo ve městě 70 bytových jednotek, z toho 27 v komplexní bytové výstavbě, 32 ve svépomocné družstevní výstavbě, 6 v individuální výstavbě a 5 ve zvláštní výstavbě /domy typu OKAL/.

o
 MODERNIZACE BYTU
 =====

Městský národní výbor pokračoval i v roce 1986 v provádění modernizace zastaralého bytového fondu, která byla zahájena v našem městě v roce 1982. Do konce roku 1986 bylo v Kolíně zmodernizováno 113 bytů. V únoru 1986 bylo zkolaudováno a předáno do užívání 13 zmodernizovaných bytů v domech čp. 682, 684 a 685 v ulici U Borku a pět bytů v čp. 683/V bylo dokončeno v závěru roku. Modernizaci těchto třinácti bytů prováděl Okresní stavební podnik v Kolíně. Závod Průmstav Kolín převzal modernizaci osmnácti bytů v domě čp. 951/V v ulici Nařlouži, které byly také v únoru 1986 zkolaudovány a dány do užívání. Po jednom bytě byla provedena modernizace v domech čp. 29 v Kouřimské ulici a v domě čp. 106 v Kutnohorské ulici.

V letošním roce zahájil Okresní stavební podnik v Kolíně práce na modernizaci devíti bytů v domě čp. 113/II v ulici Nad zastávkou, který po dokončení prací bude sloužit jako Dům pečovatelské služby. V listopadu 1986 byl předán k modernizaci dům čp. 668/V v Sadové ulici o čtyřech bytech a do konce roku ještě dům čp. 670/V o stejném počtu bytů. Pro příští rok se připravovalo k modernizaci osm bytů v domech čp. 671 a 673 v Sadové ulici na Zálabí, osm bytů v domech čp. 647 a 650 v Okružní ulici rovněž na Zálabí a pět bytů v domě čp. 23 v Sokolské ulici.

Modernizace bytů ve staré zástavbě města je činem velice prospěšným, protože ze zastaralého a dnes již zcela nevyhovujícího bytového fondu se získávají modernizací bez nároku na zabírání nových pozemků pro stavbu a bez národků na budování nových inženýrských sítí kvalitní a moderní byty. Městskému národnímu výboru však příprava bytů k modernizaci přináší obrovské potíže. Byty musí uvolnit a dosavadním uživatelům musí po dobu prováděných prací v bytech zajistit náhradní ubytování. Ve starých bytech, které jsou určeny k modernizaci, bydlí většinou staří lidé a mnohdy po desítky let v jednom a témže bytě, a ty je těžko přesvědčovat, aby se na rok na dva přestěhovali někam jinam, i když je jim zaručeno, že se do svého původního bytu po jeho zmodernizování vrátí. Vyžadovalo to takt, trpělivost a pochopení při jednání s těmito lidmi. Situace byla ztížena tím, že v době, kdy Městský národní výbor uvolňoval byty pro modernizaci, musel zároveň uvolňovat /dnes se vžil nehezky termín "odbydlovat"/ i byty v domech, které byly určeny k demolici, aby uvolnily místo pro stavbu rozšířeného silničního průtahu městem, pro stavbu nového mostu

přes Labe, pro stavbu obchodního domu aj. Přesto se to Městskému národnímu výboru podařilo, a tak i letos se mohlo úspěšně pokračovat v akci "modernizace zastaralého bytového fondu" a připravovat objekty pro modernizaci v příštích letech.

OSTATNÍ STAVBY VE MĚSTĚ =====

Největší stavbou průmyslového objektu v našem městě byla výstavba v koncernovém podniku Fruta, závod Droždárna Kolín, která byla letos dokončena a o které píše v kapitole "Průmysl" této kroniky. Druhou největší stavbou byla stavba výtopny téhož podniku v závodě Lihovar Kolín. Byla zahájena v lednu 1985 a má být hotova v roce 1988. Celkové náklady jsou rozpočtovány ve výši 62 miliónů korun. Výtopna má po svém dohotovení vyrábět 66 tun páry za hodinu a na odběru tepla se podílet z 28,45 % závod Droždárna Kolín, ze 30,20 % závod Lihovar Kolín a 41,35 % tepla má být dodáváno do městské parovodní sítě k vytápění bytů. Výtopna má spotřebovat ročně 6 200 tun mazu a 13 400 m³ zemního plynu. Na stavbě se podílely podniky Konstruktiva Praha, ČKD Dukla Praha, Teplotechna Praha, Sigma Ústí nad Labem a Elektrické závody Praha.

V roce 1986 zde postavil podnik Teplotechna Praha 90 metrů vysoký komín. Od zahájení stavby už zde byly provedeny práce v celkové hodnotě přes jedenáct miliónů korun, ale stavba byla značně zpožděna a na konci roku činila hodnota prací, které nebyly provedeny, osm a půl miliónů korun.

V centru sídliště pokračoval podnik Agrostav Kolín ve stavbě restaurace "Družba", která má být hotova na konci příštího roku.

V rámci komplexní bytové výstavby zahájil letos závod Průmstav Kolín v sídlišti stavbu dětského zdravotního střediska.

Před koncem roku 1985 zahájil podnik Průmstav Praha, závod Kolín zemními pracemi stavbu 24 třídní základní školy v prostoru ulice Jaselské a Prokopa Velikého, ale v roce 1986 v ní nepokračoval. Vyškrtl ji ze svého plánu, a tak se musela hledat jiná stavební organizace, která by stavbu školy přijala a provedla.

Ve Slovenské ulici v Kolíně II mezi dvěma obytnými bloky na poměrně malém prostoru se připravovala v rámci zahušťování sídliště stavba svobodárny Okresního stavebního podniku, v níž mělo být 25 pokojů s padesáti lůžky a v přízemí byt pro správce a apartmá pro pět osob, které by mělo být k dispozici Městskému národnímu výboru. Náklad na stavbu byl rozpočtován ve výši pěti miliónů korun. Tato stavba vzbudila rozruch v celém okolí, občané proti ní protestovali, ale přes jejich protesty Městský národní výbor pokračoval v přípravách na stavbu, přesvědčoval občany o její potřebnosti a argumentoval tím, že stavba je v tomto prostoru vhodná a v celém městě není nikde jinde pro ni vhodného místa. K informaci občanů o rozsahu stavby vystavil na několik dnů v srpnu a v září model stavby v samoobsluze Barborka v Dělnické ulici. Občany

však nepřesvědčil. Stavbu nakonec zařadil do "akce Z" pro příští rok, takže letos nebyla zahájena.

Letos pokračovaly projektové přípravy na stavbu Obchodního domu v Kolíně, který má stát na náměstí Rudé armády. Má to být třípodlažní objekt, v prvním a druhém podlaží mají být prodejní plochy, ve třetím sklady. Stavbu mají provádět podniky Konstruktiva Praha a Okresní stavební podnik v Kolíně. Náklad na stavbu je rozpočtován ve výši 35 milionů korun. V září letošního roku už byla dokončena studie stavby a pokračovalo se plánovitě v dalších projektových pracích.

V letošním roce byly rozestavěny dvě stavby určené pro kolínské školství. Především to byla stavba tělocvičny a dvou učeben pro 7. Základní školu, která byla v loni už, ale se značným zpožděním proti plánu, zahájena a ani letos práce nepokračovaly potřebným tempem. Podle původního termínu měla být stavba dokončena v srpnu letošního roku, ale stav byl takový, že termín musel být prodloužen do června 1987. Dodavatelem stavby byly Technické služby města Kolína, které neměly dost pracovníků, a proto žádaly Okresní národní výbor v Kolíně o posílení plánu pracovníků a mzdového fondu na potřebnou výši. Byly však uspokojeny až 1. července 1986 a jen zčásti, takže výstavbu v letošním roce to už neovlivnilo. Do konce roku stavba této tělocvičny dokončena ještě zdaleka nebyla.

Druhou rozestavěnou akcí byl školní pavilón 3. Základní školy ve Vávrově ulici, který byl dokončen ještě před zahájením nového školního roku a uveden do provozu.

A K C E Z
=====

V roce 1986 buďoval Městský národní výbor v Kolíně tyto stavby v "akci Z":

Stavba tělocvičny typu BIOS pro 3. Základní školu byla zahájena již v roce 1984. Patronát nad ní měl podnik Koramo Kolín a garantem stavby byla TJ Jiskra Kolín. Stavbyvedoucím byl Ing. Bydžovský, technický dozor měl Urbanec, oba z Korama. Montáž skeletu stavby prováděl podnik Stavomontáže Chrudim, který ji letos dokončil tak z 90 procent. Plán práce, stanovený na letošní rok, byl překročen, zásluhu na tom měli především brigádníci z TJ Jiskra Kolín.

Stavba inženýrských sítí ve Vávrově ulici byla stavba, vyvolaná velkou stavební činností v této lokalitě, výstavbou školního pavilónu a tělocvičny 3. Základní školy. Funkci stavbyvedoucího i technického dozoru vykonávali na této stavbě stejní pracovníci, jako na stavbě tělocvičny. Akce byla zahájena v roce 1985. Hlavní její částí v letošním roce byla stavba sekundárního topného kanálu, 137,9 metrů dlouhého, vedoucího od školního pavilónu k tělocvičně. Práce byly zdrženy tím, že na plánované trase kanálu měl Okresní stavební podnik postavenou jeřábovou dráhu pro jeřáb, kterého používal při stavbě školního pavilónu a muselo se čekat, až ho odstraní. Byly zde však i jiné obtíže, jako výkop rýhy kanálu v naveženém terénu, velká hustota jiných inženýrských sítí v této lokalitě. Obtíže byly překonávány jen obětavou prací brigádníků TJ Jiskra Kolín.

Stavba tržnice v Císařovsi byla letos stavbou "akce Z", při níž musel Městský národní výbor překonávat nejvíce obtíží a problémů. Stavbyvedoucím byl Ing. Čihák, zaměstnanec Technických služeb města Kolína /TSMK/, technický dozor vykonával Kretschmer z Agrostavu Kolín. Stavba byla zahájena v listopadu 1985. Rozpočtové náklady stavy byly stanoveny částkou 4 192 000,-- Kčs, ale během letošního roku musely být zvýšeny o částku 624 tisíc korun za statické podchycení kamenné opěrné zdi, jejíž základy byly obnaženy při výkopech a přípravě terénu pro stavbu tržnice. Podchycení kamenné opěrné zdi provedl odborný podnik Geoindustria Jihlava pomocí mikropilot a tyčových kotev. Pro stavbu byly původně určeny termíny: zahájení v dubnu 1985, dokončení v únoru 1987; termín zahájení nebyl dodržen a termín dokončení, jak ukazuje dnešní stav a obtíže stavby, bude muset být o hodně prodloužen. Při zahájení stavby se počítalo se zbořením přízemních domků v Kmochově ulici čp. 562 a 568 /dřívější čp. 19 a 25 Císařoves/, které však byly zbořeny až v polovině prosince 1986, čímž byl po celý rok ztížen přístup na pracoviště, kam se bylo možno dostat jen z Krčínovy ulice. Na stavbě pracovali učni Středního odborného učiliště místního stavebnictví a od září asi padesát brigádníků z podniků **Frigera**, Tesla a z Okresního stavebního podniku Kolín. Během celého roku pomáhali i brigádníci z řad občanů, ale ne mnoho.

Montáž podlahy ve sportovní hale v Borkách byla rovněž jednou z akcí, které přešly do letošního roku z roku 1985. Stavbyvedoucím byl zaměstnanec TJ Agro Kolín Lukavský, tech-

nický dozor vedl zaměstnanec TSMK Glanz. Plán na rok 1986 byl u této akce splněn již v prvním čtvrtletí. Výstavbu dřevěné sportovní haly v Borkách prováděla TJ Kolín v předešlých letech jako účelovou investici. Do "akce Z" bylo zařazeno pouze zřízení podlahy v hale, a to ve dvou etapách. V první etapě měly být provedeny pouze spodní podkladní vrstvy pod dřevěnou podlahu a v druhé etapě teprve má být položena vlastní dřevěná podlaha, ale to se může stát až v době, kdy bude zajištěno vytápění haly, a to je plánováno na rok 1988.

Zavedení plynu do ulice Nad zastávkou prováděl stavbyvedoucí Ing. Čihák z TSMK, technický dozor měl zaměstnanec plynárny Čejka. Akce byla rozestavěna již od roku 1984, v prvním pololetí letošního roku a až do konce srpna se na ní nepracovalo, až v září nastoupili pracovníci plynárny na montáž potrubí. Akce byla do konce letošního roku hotova bez konečné úpravy povrchu, která bude provedena až na jaře. Hlavně že lidé už mohli na vánoce topit a vařit plynem.

Stavba Domu služeb v Kutnohorské ulici byla zahájena koncem května letošního roku se zdržením, které bylo způsobeno průtahy při registrování stavby u Středočeského krajského národního výboru v Praze. Na stavbě pracovala stálá četa pracovníků z Okresního stavebního podniku, ale skluz, způsobený o dva měsíce zdrženým termínem zahájení stavby, se již do konce roku nepodařilo dohonit. Stavbyvedoucím byl Ing. Nezmeškal, technický dozor prováděli Kutílek a Choutka, všichni tři zaměstnanci Okresního podniku služeb, který byl také garantem stavby.

Ke dni 1. dubna 1986 byly do plánu "akcí Z" zařazeny další stavby:

Byla to druhá etapa plynofikace Sadové ulice na Zálabí, kterou prováděl stavbyvedoucí Müller ze Státního statku Kolín a technický dozor měl zaměstnanec TSMK Glanz. Byla to akce v hodnotě dvou set tisíc, výkop pro vedení prováděli občané brigádnickou svépomocí, montáž potrubí pracovníci plynárny. Práce byly zahájeny v dubnu letošního roku a stavba byla dokončena a zkolaudována dne 15. září 1986. Konečné úpravy povrchu po výkopech byly provedeny až po dokončení domovních přípojek.

Další nově zařazenou akcí byla stavba hospodářské budovy v areálu závodíště chrtů Českého svazu chovatelů na Zálabí v lokalitě, kde se odjakživa říká "Na Spálence". Vloni byla vybudována první etapa, letos se buďovala druhá. Stavbyvedoucím byl Ing. Nezmeškal z Okresního podniku služeb, technický dozor Glanz. Na stavbě pracovali brigádnicky členové základní organizace čís. 3 Českého svazu chovatelů v Kolíně. Stavba byla letos dokončena.

V areálu TJ Jiskry Kolín v Borkách na Zálabí byla letos jako další "akce Z" budována čistička odpadních vod a kanalizace dešťových a splaškových vod. Zahájení stavby se zdrželo zdlouhavým jednáním na odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství Okresního národního výboru v Kolíně o vydání stavebního povolení, takže se mohlo začít stavět až v září. Přesto stavba, na níž pracovali brigádníci z řad členů TJ

Jiskra Kolín, byla letos dokončena. Stavbyvedoucím byl zaměstnanec podniku Isol Kolín Neumann, technický dozor měl zaměstnanec Frigery Kosík.

Další dvě akce se týkaly postupného etapovitého budování centrálního stadiónu v Borkách. V první stavbě se měla letos postavit plynová přípojka ke stadiónu. Stavbyvedoucím byl Ing. Stanislav Hora, zaměstnanec Elektrárny Kolín, patronát nad stavbou převzala TJ Agro Kolín. Stavba měla být zahájena v květnu letošního roku a dokončena v prosinci, ale nebyla. Příčinou zpoždění bylo zdouhavé jednání o dodávce plynového potrubí. Akce přešla celá do příštího roku.

Ke dně 1. září 1986 byla do plánu "akcí Z" zařazena další stavba v areálu centrálního sportoviště v Borkách, a to stavba energocentra. Stavbyvedoucím byl jmenován Josef Dlabač z Agrostavu Kolín, technický dozor převzal Ing. Stanislav Hora z EKO. Na stavbu bylo letos vydáno stavební povolení, patronát nad stavbou měla opět TJ Agro Kolín. Stavba to byla rozsáhlejší a měla být dokončena až v roce 1989.

Z neinvestičních "akcí Z" byla konečně letos dokončena zdlouhavá rekonstrukce kina OKO. Dne 18. prosince 1986 v 8 hod. ráno bylo kino slavnostně otevřeno promítnutím českého filmu "Vesničko má, středisková". Kino bylo uzavřeno od 1. června 1980.

V roce 1985 byla rozestavěna "akce Z" - terenní úpravy areálu Českého svazu chovatelů ve Štítarech. Jednalo se o vy-

budování příjezdové komunikace, komunikací uvnitř areálu a vodovodní a elektrické přípojky hospodářské budovy a výstavní haly. Stavbyvedoucím byl zaměstnanec Lučebních závodů Šťastný, technický dozor měl zaměstnanec TSMK Glanz. Práce byla zajišťována svépomocí členů Českého svazu chovatelů a měla být dokončena již v dubnu letošního roku. Byla dodělána až v září a celý výstavní areál i hospodářská budova Českého svazu chovatelů ve Štítarech byla zkolaudována 17.září 1986.

V rámci další "akce Z" byly letos provedeny terenní úpravy u dětského zdravotního střediska v sídlišti v ulici Rimavské Soboty. Práce byly zahájeny až koncem měsíce srpna a do konce roku byly hotovy.

Ke dni 1.září 1986 byla do plánu neinvestičních "akcí Z" zařazena ještě jedna, a to terenní úpravy pro umístění prodejního stánku podniku Restaurace a jídelny. Práce byly na podzim zahájeny a dokončeny.

Celkem bylo letos v plánu "akcí Z" jedenáct investičních a čtyři neinvestiční stavby v celkové hodnotě, která měla být letos vybudována, 6 706 000,-- Kčs s vynaložením finančních prostředků ve výši 5 544 800,-- Kčs. Ve skutečnosti byly všechny letošní "akce Z" financovány částkou 5 788 568,44 Kčs.

TEPLO PRO MĚSTO KOLÍN

=====

Centrálním výrobcem a dodavatelem tepla pro naše město byl podnik Elektrárna Kolín /EKO/, která měla v provozu tři parní kotle v závodě na Zálabí a jeden mobilní kotel v teplárně na plaveckém stadiónu v Kolíně II, v rezervě starou elektrárnu v Kolíně IV u nádraží. Vedle toho byla i letos sjednána smlouva s podnikem Koramo Kolín o dodávce páry z její výtopny v případě potřeby. Zálabská elektrárna byla dobře zásobena pevnými palivy; z jedné poloviny hnědým uhlím dováženým ze severočeského hnědouhleného revíru labskou cestou po lodích do kolínského přístavu a odtud přepravovaným auty na skládku na Háníně a z druhé poloviny černým ostravským uhlím dováženým do Kolína ucelenými nákladními vlaky. Předzásobení elektrárny se pohybovalo mezi dvaceti až pětadvaceti tisíci tun. Mobilní výtopna na plaveckém stadiónu byla vytápěna zemním plynem, dodávaným v potřebném množství potrubím.

V roce 1986 vyrobila EKO 1 731 444 GJ tepla a 17 441 MWh elektrického proudu.

Po celý letošní rok se pokračovalo na rekonstrukci a opravách celé rozvodné sítě tepla po městě. V letním období od 23.června do 4.července byla provedena odstávka parovodní sítě v Kolíně II, III a IV a v té době byly provedeny běžné opravy a údržba zařízení rozvodu. Generální opravy a rekonstrukce parovodů prováděl u nás i letos polský podnik Budi-mex Beton-Stal Warszawa, který rekonstruoval parovod v Havlíčkově ulici v délce 550 metrů, na mostě na přechodu přes trať v délce 25 metrů a v Kutnohorské ulici v délce 660 metrů.

Další opravy a rekonstrukce parovodů provedl podnik Konstruktiva Praha v Ovčárecké ulici v délce 220 metrů a v ulici Politických vězňů v délce 170 metrů. Závod Rozvod tepla Kolín provedl vlastními silami opravy parovodu v délce asi ~~4000~~ 400 metrů. Přesto, že v minulých letech i letos byla provedena rekonstrukce značné části parovodu v našem městě, čeká stále ještě asi 6000 metrů parovodu na nutnou rekonstrukci nebo generální opravu. Letos byla také provedena přestavba nevyhovující lokální kotelny, vytápějící dosud byty v Bachmačské ulici, na výměňkovou stanici a napojena na centrální parovod; provoz v ní byl zahájen 1.října 1986.

Letošní topná sezóna v Kolíně byla zahájena v pátek 26. září 1986 a teplo do bytů bylo dodáváno od pondělí 29. září 1986.

V letošním roce probíhala další jednání o stavbě dálkového přivaděče páry z Elektrárny Chvaletice do Kolína. Celá stavba byla rozdělena do čtyř etap. První etapa zahrnuje stavbu konstrukce pro přivaděč s náklady 187 miliónů korun. Pro tuto etapu stavby byl již schválen projektový úkol. Druhou etapu tvoří vlastní stavba a montáž tělesa přivaděče s náklady 204 miliónů korun. Tato stavba příznivě prošla na jaře letošního roku státní expertýzou a byl na ni schválen projektový úkol. S realizací se počítá v letech 1989-1990. Ve třetí etapě mají být vybudovány rozvody po městě v letech 1989-1990, projektový úkol na tuto část stavby má být schválen v roce 1987. Čtvrtá etapa zahrnuje stavbu rozvodny v Kolíně. Projektový úkol se letos projednávala s realizací této stavby, kterou má provádět podnik Agrostav Kolín, se počítá v letech 1990-1992.

ZEMNÍ PLYN A JEHO ROZVOD PO MĚSTĚ

Kolínský závod Středočeských plynáren, koncernového podniku Praha, zajišťoval letos bezpečný provoz a údržbu 495 kilometrů vysokotlakých dálkových plynovodů a 336 kilometrů místních plynovodních sítí a přípojek. Zásoboval 29 666 odběratelů. Během letních měsíců provedl kontrolu a přípravu veškerého plynovodního zařízení ve městě na provoz v zimní topné sezóně. Provoz vysokotlakých i středotlakých regulačních stanic sledoval pomocí dálkového kontrolního systému Tesla-Radom, který byl vyvinut a vyroben vývojovým pracovištěm kolínské plynárny. Během roku 1986 nedošlo na celé plynovodní síti k větším poruchám a zásobování spotřebitelů v našem městě bylo po celý rok plynulé.

ELEKTRICKÁ ENERGIE A JEJÍ ROZVOD

Po špatných zkušenostech minulých let se československý energetický průmysl hleděl zásobit dostatečným množstvím paliva v letních měsících, aby měl potřebné rezervy pro zvýšený provoz elektráren v zimních měsících. Do sítě byly plně zapojeny už i vybudované jaderné elektrárny. Tak se zdálo, že nebude letos žádných problémů v zásobování národního hospodářství elektrickou energií. Přesto v říjnu se projevil přechodný nedostatek elektrické energie, který byl způsoben nedostatkem paliva na skládkách rozhodných elektrárenských podniků. V jeho důsledku musela být vyhlášována omezení v odběru

elektřiny, ale jen u velkoodběratelů. Od počátku listopadu se situace zlepšila. Omezení odběru elektřiny se u nás v Kolíně týkala jen největších odběratelů elektrického proudu, obyvatelstvo nebylo ničím omezeno. Ani vlivem běžných poruch na rozvodech vysokého i nízkého napětí v oblasti Středočeských energetických závodů - Rozvodného závodu Kolín, které pracovníci závodu ihned odstraňovali, nedošlo k žádným omezením odběru elektřiny u obyvatelstva. Zásobování národního hospodářství, průmyslových i jiných podniků i obyvatelstva v roce 1986 v našem městě bylo dobré.

ZÁSOBOVÁNÍ MĚSTA KOLÍNA PITNOU VODOU

Situace v zásobování našeho města pitnou vodou bylo v roce 1986 složité a v důsledku dřívějších havarií v prameništích i na vodovodních řadech velice těžké. Přesto se podařilo zásobování obyvatelstva pitnou vodou i letos vcelku zajistit a v některých úsecích i zlepšit.

Město Kolín bylo letos zásobováno z těchto pěti zdrojů:

- = z prameniště Štítary - Šornice - Radovesnice
- = z prameniště Nová vodárna
- = z prameniště Tři Dvory
- = z úpravny vody v Trojici u Kutné Hory
- = z artézského vrtu u Velimi.

System prameniště a vodovodu Štítary-Šornice-Radovesnice skýtá využitelnou kapacitu 14 až 15 litrů pitné vody za vteřinu. Kvalita vody z tohoto prameniště odpovídá normě pro pitnou

vodu a nepotřebuje úpravy. Pásmo hygienické ochrany prameniště bylo vyhlášeno a v terénu vytýčeno, režim hospodaření v tomto pásmu kontroluje závod Středočeské vodovody a kanalizace /StčVaK/ Kolín. Pro nedovolené zacházení s chlévkou mrvou v pásmu ochrany prameniště byla na sklonku roku 1985 uložena pokuta a nápravná opatření štítarské farmě Jednotného zemědělského družstva 25.února v Křečhoři.

System Nová vodárna s prameništěm západně od areálu podniku Lučební závody Kolín způsoboval i v letošním roce nejvíce problémů. Původní kapacita prameniště byla 50 l/s. V důsledku kontaminace spodních vod specifickými organickými látkami muselo být několik vrtů odstaveno a prameniště chráněno proti dalšímu pronikání kontaminujících látek z Lučebních závodů hydraulickou clonou. Voda ze studní byla pod trvalou analytickou kontrolou

Dne 18.dubna 1986 oznámil okresní hygienik Městskému národnímu výboru, že s ohledem na známé skutečnosti v kontaminaci spodních vod v prameništi Nová vodárna specifickými organickými látkami, zejména chlorbenzenem a p-dichlorbenzenem, není a nemůže být jímací území prameniště Nové vodárny v Kolíně považováno za perspektivní. Městský národní výbor dal ve druhém čtvrtletí letošního roku provést na základě hydrogeologického průzkumu, provedeného podnikem Vodní zdroje Praha, ještě revizi pásma ochrany vodních zdrojů v této lokalitě. Podnik Vodní zdroje Praha navrhl rozšířit pásmo ochrany tohoto vodního zdroje, ale to by pak zasáhlo celý areál Lučebních závodů a bývalý lom "Na Polákově pustině", kde byla skládka odpadků. S tímto návrhem okresní hygienik nesouhlasil

a závazným posudkem ze dne 9.července 1986 Městskému národnímu výboru sdělil: "Vzhledem k tomu, že činností Lučebních závodů došlo k znehodnocení jímacího území vodních zdrojů a stávající provoz Lučebních závodů nadále ohrožuje ^k jakost vody v jímacím území, jak vyplývá ze zprávy Vodních zdrojů Praha, a hydrogeologická situace je takového charakteru, že stávající provoz Lučebních závodů je neslučitelný se zajištěním důsledné ochrany vodních zdrojů, je nezbytné hledat nové vhodné zdroje vody náhradou za kontaminované prameniště Nová vodárna, vyloučí stávající zdroje z perspektivního zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Navržené rozšíření pásma hygienické ochrany nemůže vyřešit současnou havarijní situaci v tomto prameništi." /Všimněme si, že okresní hygienik v tak krátkém, několika řádkovém vyjádření použil třikrát slova "stávající". To je teď velice oblíbený výraz v tak zvané "úřední" češtině, ačkoliv odporuje duchu českého jazyka, v Pravidlech českého pravopisu ho nenajdete/. Poslední hydrogeologické i praktické poznatky potvrdily stanovisko okresního hygienika, že provoz Lučebních závodů a prameniště pitné vody nemohou vedle sebe v tak bezprostředním sousedství existovat, a tato skutečnost zvýšila tlak na urychlené a zásadní řešení otázky zabezpečení pitné vody pro město Kolín. Prameniště Nová vodárna má svou vlastní úpravnu vody a věžový vodní rezervoár. V letošním roce však už dávalo jen 31 litrů použitelné vody za vteřinu.

Prameniště Tři Dvory bylo letos nejvydatnějším zdrojem pitné vody pro město. Dávalo 108 až 109 letrů za vteřinu. Šest nových vrtů, napojených v květnu letošního roku, nahradilo

ztráty výkonu způsobených kolmatací vrtů, tj. přirozeného kle-
sání jejich vydatnosti způsobeného naplavováním písku do stud-
ní. Z hlediska jakosti surové vody je toto prameniště z dosud
uvedených pramenišť na třetím místě. Zvýšený obsah amonného
a dusitanového iontu se ani v úpravně vody na Vinici nedařilo
potlačit pod hodnoty dané státní normou. A proto na kvalitu
pitné vody platila v Kolíně i letos výjimka z normy, povole-
ná okresním hygienikem, která dovoľovala přítomnost amonných
iontů ve vodě do 1 mg v jednom litru, ačkoliv čs.státní norma
povolovala jen 0,5 mg/l, a dusitanových iontů do 0,2 mg/l,
zatímco norma dovoľovala jen 0,1 mg/l. Výjimka byla původně
povolena jen do 30.června 1986. Podařilo se však, že již letos
na konci roku se stala bezpředmětnou.

Pomocí socialistického závazku některých kolínských zá-
vodů se totiž podařilo provést rekonstrukci úpravny vody na
Vinici ve výrazně kratším termínu, než předpokládal plán. A
tím se také podařilo zlepšit jakost pitné vody. V pátek dne
7.listopadu 1986 byla rekonstruovaná úpravna uvedena do pro-
vozu a zahájen proces provzdušňování - aerace - upravované
vody. Stavební část rekonstrukce prováděl Okresní stavební
podnik v Kolíně za pomoci kolínských podniků Koramo, Soja,
Kablo, Tesla, Strojbal, Lihovar, Karborundum, Frigera, Tat-
ra, Železniční strojírny a opravny, Obchodní tiskárny a Lučeb-
ní závody. Závod Tatra připravil projekt vzduchotechniky,
Konstruktiva ji vyrobila, Lučební závody provedly její mon-
táž spolu se závodem Montas Hradec Králové, Vodohospodářské
strojírny vybudovaly nádrž na provzdušňování, Středočeské vo-
dovody a kanalizace přívodní řady, odpadní potrubí a přívod

provzdušněné vody do úpravný. Nové zařízení přineslo zvýšení kapacity úpravný vody o 15 vteřinových litrů a zlepšilo kvalitu pitné vody. Obsah amonných iontů klesl pod 0,5 mg/l a obsah dusitanových iontů se pohyboval na hranici 0,1 mg/l. Také obsah specifických organických látek ve vodě byl snížen na polovinu. Předpokládalo se ještě další snížení obsahu dusíkatých látek, ale musí se počkat, neboť letos ještě mikrobiální proces na filtrech, který má příznivý vliv na jejich snížení působením nitrifikačních bakterií, ještě nedozrál na svou optimální účinnost.

Letos bylo dáno do provozu propojení Kolína a Kutné Hory vodovodním řadem o průměru 300 mm v délce 11,2 kilometru, jež stavba byla zahájena v roce 1982 a od 28. března 1985 již přivádělo do našeho města v průměru 5 vteřinových litrů upravené pitné vody z Kutné Hory. Přívod vody byl později zvýšen, takže průměrná dodávka za celý rok dosáhla osmi litrů vody za vteřinu. Pro rok 1987 byla s Kutnou Horou dohodnuta dodávka deseti vteřinových litrů vody. Kutná Hora sama má dostatek vody z přehradní nádrže, ale nemá dostatečnou upravný kapacitu. Proto již v roce 1985 zahájil závod Středočeské vodovody a kanalizace Kutná Hora výstavbu šesti provizorních upravný jednotek o celkové kapacitě 30 l/s, které mají být ukončeny v roce 1987. Kolín má příslib na dodávku 15 l/s z této nové kapacity. Tato situace bude trvat až do doby výstavby nové úpravný vod, která nese název "Úpravná vody Trojice II". Výstavba této úpravný o kapacitě 220 vteřinových litrů má být zahájena v roce 1989 a dokončena v roce 1992. Náklady na tuto stavbu jsou rozpočtovány ve výši 139 miliónů korun.

V kritické až havarijní situaci ve výrobě pitné vody v jarních měsících letošního roku bylo rozhodnuto připravit a urychleně vystavět vodní přivaděč z nevyužívaného artézského vrtu ve Velimi. Přesto, že vrt měl vysokou vydatnost, povolily vodohospodářské orgány využít pro zásobení Kolína jen tzv. přeron pramene, tj. asi 17 l/s, aby nebyla narušena ustálená hladina spodních vod v této oblasti. Akce byla realizována v rekordním čase kolínským závodem Středočeské vodovody a kanalizace za pomoci sousedních závodů tohoto podniku, Jednotného zemědělského družstva Velim, Okresní zemědělské správy a dalších. Byla vybudována čerpací stanice, vodovodní řad v délce 6159 metrů o průměru 250 mm. Do konce roku 1986 bylo vybudováno tři tisíce metrů potrubí, zbytek v roce 1987. Vodovod byl napojen na úpravnu vod Nová vodárna a 4.května 1987 byl dán do zkušebního provozu.

Další celkové zlepšení zásobování našeho města pitnou vodou má přinést nový výtlačný řad z úpravny vody na Vinici do vodojemu u letiště. Práce na jeho výstavbě byly zahájeny v roce 1985 a její první etapa v hodnotě deseti miliónů korun má být hotova v roce 1987. Letos byly zahájeny práce na druhé etapě této stavby.

Obtíže v zásobování obyvatelstva našeho města pitnou vodou nutily k častému omezování dodávky teplé vody do bytů na sídlišti. Bylo totiž dokázáno, že teplé vody spotřebují občané velké množství a když se dodávka teplé vody omezí, ihned se prohikavě sníží spotřeba vody jako celku. Jaký byl

skutečný stav v dodávce vody v prvním čtvrtletí letošního roku, kdy ještě nebyly napojeny nové zdroje vody a kapacita Nové vodárny musela být pronikavě snížena, ukazuje interpelace poslance volebního obvodu čís.55 Stanislava Strnadela na plenárním zasedání Městského národního výboru dne 14.dubna 1986, v níž uvedl stížnosti občanů na zásobování vodou v oblasti sídliště "Za panelárnou". Uvedl, že v době od 15.února do 27.března 1986, kdy byla přerušována dodávka teplé vody, netekla vůbec žádná voda, ani teplá ani studená, denně od deváté hodiny ráno do druhé hodiny po půlnoci v sedmých patrech, od 12 do 24 hod. v šestých patrech a od 14 do 22 hod. v pátých poschodích. Problémy se zásobováním obyvatelstva pitnou vodou a zejména regulační opatření v dodávce teplé vody, ale také připravovaná opatření ke zlepšení situace byly občanům vysvětleny na jarních veřejných schůzích v letošním roce.

Obtížná situace v zásobování našeho města pitnou vodou vedla Městský národní výbor v Kolíně ke zpracování dokumentu nazvaného "Soubor opatření k zásobování a hospodárnému využívání pitné vody ve městě Kolíně", který má přispět ke snížení spotřeby pitné vody v průmyslových podnicích a jiných socialistických organizacích formou nahrazení pitné vody, používané k technologickým účelům, užitkovou vodou.

Příslušné orgány Středočeských vodovodů a kanalizací, závodu Kolín, sledovaly i případy znečišťování odpadních vod vypouštěných do městské kanalizace. V letošním roce zjistily, že koncernový podnik Laktos Praha, závod Sušárna Kolín-Zálabí,

vypustil do kanalizace vodu až devětkrát více znečištěnou, než povolovala norma. Sušárna měla povoleno vypouštět odpadní vody o hodnotě "BSK 5" /tj. pětidenní biologická spotřeba kyslíku/ do max. 650 mg v jednom litru a "pH" /tj. koncentrace vodíkových iontů/ max. do 8,5. Analýzami odebíraných vzorků v I. pololetí letošního roku bylo zjištěno překračování hodnoty "BSK 5" až na 5 780 mg v jednom litru a hodnoty "pH" do 9,8. Za nedodržení povolených limitních hodnot jakosti odpadních vod uložil Okresní národní výbor v Kolíně podniku Laktos Kolín pokutu 163 311,-- Kčs.

REKONSTRUKCE HISTORICKÉHO JÁDRA MĚSTA KOLÍNA

Již dlouho se hovoří o tom, že naše město Kolín bude nyní vyhlášeno "Městskou památkovou rezervací". Není to poprvé, co se o tomto návrhu jedná. Pamatuji se, že návrh na vyhlášení Kolína městskou památkovou rezervací byl podán již v padesátých letech, ale tehdy jej ústřední orgány zamítly s odůvodněním, že v Kolíně je málo památkových objektů. Nyní tedy, když od té doby bylo několik tehdy památkově chráněných objektů zbořeno a zničeno, jako například domy čp. 64 a 65/I na rohu Husovy a Rubešovy ulice, domy čp. 93 a 94/I na rohu Pražské a Kovářské ulice, sousoší na Jiráskově náměstí i část městských hradeb mezi dvorem domu čp. 97/I v Kovářské ulici a dvorem Zámecké restaurace, se přichází s tímto návrhem. Jednání o vyhlášení Kolína městskou památkovou rezervací je vedeno už asi

dva roky a letos postoupilo už tak daleko, že je připraven koncept výnosu ministerstva kultury ČSR, kterým se rezervace vyhláší. Ve své první části zní takto:

" V souladu se Souborem opatření k usnesení vlády ČSR ze dne 17.září 1985 č.230 ke Zprávě o stavu městských památkových rezervací v ČSR a jeho bodem čís.1 předkládá ministerstvo kultury ČSR návrh výnosu o prohlášení historického jádra města Kolína za památkovou rezervaci.

Ministerstvo kultury ČSR v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány státní správy a Středočeským krajským národním výborem v Praze prohlašuje historické jádro města Kolína podle § 4 odst.1 zákona č.22/1958 Sb. o kulturních památkách, za památkovou rezervaci. Účelem prohlášení historického jádra města Kolína za památkovou rezervaci je: a/ zabezpečit zvýšenou ochranu tomuto významnému urbanistickému celku, jehož struktura je dána pravidelným gotickým půdorysem z poloviny 13. století, částečně dochovaným hradebním systémem, významnou dominantou městského chrámu s katedrálím závěrem, radnicí a hodnotnou zástavbou měšťanských domů a objektů ze všech slohových období od ranné gotiky až po moderní architekturu, b/ zajistit potřebnou péči o jeho zachování a obnovu v rámci socialistické výstavby tak, aby jako organická součást nového životního prostředí sloužilo kulturním a hospodářským potřebám socialistické společnosti. Článek 1. /1/ Rozsah památkové rezervace v Kolíně je vymezen hranicí, která je vedena na severní straně opěrnou zdí při železniční trati podél řeky Labe, na východní, jižní a západní straně po komunikačním okruhu - ulicí Mostní, Politických vězňů, náměstím Politických

věžňů, ulicemi Na valech a Sokolskou a v severozápadní části je vedena ohradní zdi pivovaru po hranici parcely 27/4.

/2/ Předmětem státní památkové péče v rezervaci jsou: a/ historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací, plochy zvýšené ochrany, ostatní chráněné plochy a podzemní prostory, b/ hlavní městské dominanty v dálkových a blízkých pohledech, c/ vybrané nemovité kulturní památky, d/ nemovité kulturní památky, e/ ostatní objekty, soubory a prostory dotvářející prostředí rezervace, u kterých z hlediska zájmů státní památkové péče lze závažné, podstatně měnící úpravy provádět pouze po dohodě s orgány státní památkové péče, f/ veřejná zeleň. Atd. "

Návrh na vyhlášení města Kolína městskou památkovou rezervací byl doplněn seznamem 31 vybraných nemovitých kulturních památek a 39 dalších objektů označených jako nemovité kulturní památky. Tento návrh na vyhlášení historického jádra města Kolína za památkovou rezervaci projednala rada Středočeského krajského národního výboru v Praze pod číslem usnesení 198/1986. Rada Městského národního výboru v Kolíně jej projednala dne 5.srpna 1986 a rada Okresního národního výboru v Kolíně dne 16.října 1986 s usnesením čís.108/1986.

Po vyhlášení bude Kolín druhou městskou památkovou rezervací ve Středočeském kraji po Kutné Hoře.

Jednání o vyhlášení městské památkové rezervace v Kolíně uspíšilo práce, nebo aspoň jednání o pracích na opravách některých domů na náměstí Obránců míru. Šlo především o dům čp.9/I

na rohu náměstí a Kouřimské ulice. Opravy se v něm začaly provádět již před několika lety a zastavením dalších prací se mnohé již provedené práce a opravy opět znehodnotily. Navíc je dům už po několik let obehnan plotem z vlnitého plechu, který nedělá na náměstí žádnou parádu a městu čest. V domě chybí dokončení stropů a zejména oprava střechy. Byty v domě se měly modernizovat. Práce by měly pokračovat začátkem příštího roku.

Práce na statickém zajištění sousedního domu čp.8/I byly letos již zahájeny, pracovalo se převážně ve sklepích domu.

Další dům čp.7/I má být do května příštího roku vystěhován a v druhém pololetí se má začít s statickým zajištěním objektu.

Dne 27.listopadu 1986 se konala na radnici porada zástupců všech zainteresovaných podniků a institucí. Bylo tam dohodnuto, že podnik Geoindustria Jihlava od 1.prosince 1986 začne s mikropilotáží a zajišťováním podloubí domu čp.8/I a bude pokračovat u domu čp. 9/I a v druhé polovině příštího roku v domě čp.7/I. Konstruktiva Kolín se zavázala do února příštího roku dokončit stropy v domě čp.9/I a Okresní stavební podnik Kolín tam v létě má začít montovat nový krov a střechu. Během roku 1988 v tom domě mají být modernizovány byty a v přízemí zřízena prodejna potravin. V lednu 1987 se zavázalo zahájit práce středisko podniku Obnova památek na domě čp. 8/I. Na domě čp. 89/I má být v jarních měsících příštího roku provedena oprava střechy a fasády. Nové fasády mají dostat i domy čp.48/I, 47/I a 46/I. V roce 1987 má Státní ústav pro rekonstrukci památkových měst a objektů /SÚRPMO/

Pardubice průzkum domů bývalého židovského ghetta. Na základě jednání ze dne 27. listopadu 1986 vypracoval Městský národní výbor přesný harmonogram prací, který stanovil:

- Dům čp. 9/I - dokončení stropů v II. patře provede Konstruktiva v listopadu a prosinci 1986,
- = leden-únor 1987 - bourací práce - Okresní stavební podnik /OSP/,
- = únor - březen 1987 - dokončení statického zajištění - Geindustria Jihlava,
- = březen-duben 1987 - montáž ocelového krovu - OSP Kolín,
- = květen-červenec 1987 - rekonstrukce střechy - OSP Kolín,
- = II. pololetí 1987 - 1988 - modernizace objektu - OSP Kolín.

Dům čp. 8/I:

- = listopad-prosinec - zahájení prací ve sklepních prostorech - podnik Obnova památek,
- = rok 1987 - statické zajištění - Obnova památek,
- = 1988 - 1990 - rekonstrukce a modernizace objektu - Obnova pam.

Dům čp. 7/I:

- = listopad 1986 - dokončení zaměření objektu - SÚRPMO Pardubice,
- = do 31. března 1987 - zpracování projektového úkolu - SÚRPMO
- = do 30. června 1987 - zpracování projektové dokumentace statického zajištění - SÚRPMO Pardubice,
- = červenec 1987 - zahájení statického zajištění - Geindustria
- = do 31. prosince 1987 - zpracování jednostupňového projektu - SÚRPMO Pardubice,
- = 1988 - 1990 - rekonstrukce a modernizace objektu - Okresní stavební podnik Kolín.

Tento harmonogram prací na domech čp. 7, 8 a 9/I na náměstí Obránců míru projednala rada Městského národního výboru v Kolíně dne 9. prosince 1986. Všecky tyto dohodnuté a do harmonogramu zahrnuté práce nebyly, bohužel, provedeny ve slíbených termínech. Budeme v příštích letech sledovat, jak bude harmonogram plněn.

Městský národní výbor dal v letošním roce zpracovat ještě studii na řešení bloku domů, ohraničeného západní stranou náměstí Obránců míru a ulicemi Pražskou, Kovářskou a Zámeckou. Studie počítá s otevřením podloubí po celé západní straně náměstí a na nynějším provizorním parkovišti na rohu Pražské a Kovářské ulice s budovou velkoprodejny potravin.

DROBNOSTI Z ÚSEKU VÝSTAVBY MĚSTA

Na začátku letošního roku byly v našem městě založeny dvě nové zahrádkářské kolonie. Jedna na Zálabí u Třídvorské silnice za objektem závodu Laktos a druhá v bývalé cihelně za areálem garáží v Kolíně III. Rada Městského národního výboru v Kolíně vyslovila dne 18. března 1986 souhlas s oběma zahrádkářskými koloniemi, ale jen na dobu, dokud tam nebude plánována jiná výstavba.

Dne 30. dubna 1986 byla odevzdána zpracovaná studie na stavbu nové polikliniky v Kolíně, která má být zahájena v druhé polovině osmé pětiletky.

Dům čp. 64/III v ulici Politických vězňů, v němž bývala kdysi slavná restaurace "U Karla IV." a od šedesátých let nejprve Městský a potom Okresní dům pionýrů a mládeže, který musel být přede dvěma lety opuštěn pro havarijní stav a z něhož byla snata a uschována pamětní deska založení Komunistické

strany Československa, tento dům převzal letos na jaře Okresní bytový podnik v Kolíně a bude jej rekonstruovat pro kanceláře svého ředitelství.

Lučební závody Kolín plánovaly letos vybudovat ve svém areálu nákladem čtyřiceti miliónů korun centrální sklad síry pro všechny chemické závody v ČSR, vyrábějící kyselinu sírovou. Jednalo se o otevřený sklad, spíše skládku, o kapacitě 25 000 tun kusové síry, což je roční zásoba pro všechny výroby kyseliny sírové v ČSR. V předloženém investičním záměru byla naléhavost vybudování takového skladu zdůvodněna nezbytností vyloučit nepříznivé vlivy v zásobování výroben kyseliny sírové v ČSR kusovou sírou a tím vyloučit následné omezování výroby a nedostatek kyseliny sírové v našem národním hospodářství. Rada Městského národního výboru v Kolíně projednala tento návrh a zásadně nesouhlasila s vybudováním skladu síry v Lučebních závodech zejména z těchto důvodů: sklad síry je navržen na okraji ochranného pásma vodních zdrojů a přitom po stránce stavební je tvořen vanami s propustným dnem; podle statistiky ministerstva průmyslu ČSR je v Lučebních závodech Kolín vyráběno jen 5,4 % celkového množství kyseliny sírové, vyráběné v ČSR a již jen z tohoto hlediska je umístění skladu v Kolíně pro celou ČSR nevhodné; sklad je umístěn na návětrné straně města, což by zvýšilo nadměrnou prašnost ovzduší ve městě; v případě vznícení by se vytvořilo velké množství kysličníku siřičitého, který by zaplavil ovzduší celého města; na stavbu skladu je zapotřebí záboru dvou hektarů kvalitní orné půdy, která slouží zemědělské velkovýrobě.

Dne 27.května 1986 rozhodla rada Městského národního výboru v Kolíně o výkupu a následné demolici domu čp. 177/V Na Skále, postaveném na stavební parcele č.832 v katastrálním území Kolín, od Alexandry Jirků, bytem Kolín V, Raisova 189 za kupní cenu 39 360,-- Kčs. Rozhodnutí o výkupu a demolici bylo odůvodněno tím, že objekt není v souladu s dlouhodobými záměry dosud platného územního plánu města Kolína, je zchátralý a stavebně dožilý a nakonec i tím, že v této oblasti je plánována nová výstavba. Byl to přízemní domek pod věží zálabské Práchovny nad silnicí vedoucí do mlýna. Postavil jej kolínský občan Jiří Cívín v roce 1875 a více než sto let byl součástí pohledu na Zálabskou Skálu od města. Nejstarší mně známá fotografie tohoto pohledu je publikována v knize "Dějiny královského města Kolína" od Josefa Vávry, vydané v Kolíně v roce 1886.

Fakulta architektury Českého vysokého učení technického v Praze oslavila ve středu dne 15.října 1986 deset let svého trvání. Při té příležitosti Vědecká rada fakulty udělila dvacet Čestných uznání "Za vynikající práci a úspěšné plnění úkolů spojených s rozvojem fakulty". Jedno z těchto vyznamenání udělila místopředsedovi Městského národního výboru v Kolíně Ing.Tomáši Sklenářovi.

12.

MÍSTNÍ STAVEBNICTVÍ

Místní stavebnictví na rozdíl od tzv. velkého stavebnictví, které má za úkol provádět komplexní bytovou výstavbu a stavbu velkých investičních celků, má provádět především opravy a údržbu bytového fondu a jiných objektů a jen v omezeném měřítku také drobnější investiční výstavbu. V našem městě je místní stavebnictví reprezentováno Okresním stavebním podnikem v Kolíně.

V minulých letech měl Okresní stavební podnik zájem stavět nové a větší objekty, než provádět opravy a údržbu, protože na takových investičních stavbách lépe a snadněji plnil plán a dosahoval vyšší produktivity práce. Letos, zdá se, již nastoupil správnou cestu. Ukazují to tato čísla: v roce 1986 provedl stavebních prací za 67 126 000,-- Kčs a plán splnil na 108,2 %; z celkového objemu stavebních prací připadlo na investiční práce 11 382 000,-- Kčs a na práce na opravách a údržbě 52 776 000,-- Kčs. Plán investiční výstavby splnil podnik na 83,7 %, plán oprav na 113,9 %.

Tento poměr mezi pracemi na investiční výstavbě a pracemi na opravách a údržbě ukazuje, že Okresní stavební podnik dával letos přednost pracím na opravách a údržbě starších objektů než nové investiční výstavbě, jak je to ostatně jeho vlastním statutárním posláním.

Novou investiční výstavbu prováděl podnik letos především na výstavbě školního pavilónu 3. Základní školy ve Vávrově ulici, na níž měl letos prostavět 4 655 000,-- Kčs, a na stavbě vlastní nové maltárny s celkovými stavebními náklady ve výši 1 950 000,--. Novou maltárnu stavěl na okraji města při Starokolínské silnici náhradou za dosavadní maltárnu v Tovární ulici, na jejíž provoz si okolní obyvatelé často stěžovali a která musela ustoupit stavbě silničního mostu přes Labe.

V Okresním stavebním podniku v Kolíně pracovalo v roce 1986 v průměru 557 pracovníků s průměrným měsíčním výdělkem 2 955,-- Kčs, což bylo o 47,-- Kčs více než v roce 1985. Z celkové počtu pracovníků podniku bylo 310 dělníků na stavebních pracích a ti si vydělali v průměru 2 854,-- Kčs za měsíc, proti roku 1985 se jim průměrná měsíční mzda zvýšila o 115,-- Kčs. Zatímco produktivita práce přepočtená na jednoho pracovníka za rok v celém podniku činila 116 190,-- Kčs, produktivita práce jednoho dělníka na stavebních pracích dosáhla výše 208 768,-- Kčs za rok.

Použitelný fond pracovní doby dělníků byl využit na 93,4 %, nemocnost dosáhla 5,2 % použitelného fondu pracovní doby a z důvodu neomluvené absence nebylo v roce 1986 z tohoto fondu pracovní doby odpracováno 480 dnů, vloni jen 288.

Hospodaření Okresního stavebního podniku v Kolíně bylo v roce 1986 dobré. Na 100,-- Kčs výkonů vynaložil celkem 89,76 Kčs nákladů, z toho bylo 56,19 Kčs nákladů na materiál. Za rok 1986 vyprodukoval podnik zisk ve výši 10 416 000,-- Kčs.

13.

KOMUNIKACE A DOPRAVA

V Kolíně byla v roce 1986 nejdůležitější stavbou na úseku komunikací rekonstrukce průtahu silnice čís.I/38 městem. Letos už začaly také v terénu přípravy na druhou největší stavbu příštích let, na stavbu silničního mostu přes Labe. O obou těchto stavbách uvedu v dalším podrobnější údaje, které se mi podařilo shromáždit.

o

REKONSTRUKCE PRŮTAHU SILNICE I/38 MĚSTEM KOLÍNEM
=====

Tato stavba, která byla zahájena v květnu roku 1984 a má být podle plánu dokončena až v roce 1992, má stát celkem 121 673 000,--Kčs, kromě dalších výdajů na akce vyvolané touto stavbou. Bude rekonstruován celý průjezd městem od západu na východ, od křižovatky silnic I/12 od Prahy a I/38 od Nymburka až po dnešní otáčku autobusů místní dopravy za městskou

čtvrtí Štáralka v celkové délce 6 202 metry. Po celé této délce budou na vozovce čtyři jízdní pruhy každý o šířce 3,5 metrů, oddělené od sebe středním dělícím pásem půl metru širokým a od chodníku oddělené dvěma pásy rovněž půl metru širokými, takže vozovka bude mezi obrubníky široká 15,5 metru. V celé délce této komunikace mají být jen tři křižovatky, zatím úrovnňové. Ostatní ulice, které dosud ústily do trasy této rekonstruované komunikace, budou zaslepeny.

- Celá rekonstrukce průtahu je rozdělena na čtyři úseky: První úsek vede od křižovatky silnic I/12 a I/38 až po křižovatku Pražské ulice s ulicí Budovatelů. Úsek je dlouhý 1 757 metrů, jeho rekonstrukce má stát 34 367 000,--Kčs a má být budován od července 1986 do října 1988.

Druhý úsek vede od křižovatky Pražské ulice a ulice Budovatelů po křižovatku ulic Jaselská-Kouřimská-Žižkova. Délka 630 metrů, náklady 36 630 000,--Kčs, doba rekonstrukce od července 1987 do října 1989.

Třetí úsek vede od křižovatky ulic Jaselská-Kouřimská-Žižkova ke křižovatce ulic Jaselská-Dukelských hrdinů-Polepská. Je dlouhý 1 205 metrů, náklady mají činit 25 676 000,-- Kčs, doba rekonstrukce květen 1984 až červen 1986.

Čtvrtý úsek vede od křižovatky ulic Jaselská-Dukelských hrdinů-Polepská až na konec celé trasy průtahu, k otáčce autobusů za Štáralkou. Délka tohoto úseku je 2 610 ~~000~~ metrů, náklady budou činit asi 25 miliónů korun, doba rekonstrukce od roku 1990 do roku 1992.

Tyto čtyři úseky stavby, jak ukazují údaje o jejich plánované výstavbě, byly v letošním roce v různém stavu rozpra-

covanosti. Nejdále byl 3.úsek, který byl letos již kompletně dokončen, jak o tom budu v dalším ještě podrobněji psát. Práce na prvním úseku byly zahájeny v předstihu již vlastně v prosinci 1985 přípravou na přeložky některých inženýrských sítí a náhradní rekultivací pozemků mimo trasu průtahu jako náhrady za zábor zemědělské půdy, nutný při rozšíření vozovky v tomto úseku. Platí totiž zásada, že když se musí při nějaké stavbě zabrat zemědělská půda, musí investor této stavby dát určitou náhradu za tento zábor, např. rekultivovat jiný, dosud neplodný pozemek. V letošním roce se prováděla na tomto úseku přeložka vodovodu od Lučebních závodů ke kasárnám. Při výkopu se narazilo na skálu, která musela být odstraněna trhavými. Pokračovaly práce na rekultivaci náhradního pozemku. Pro stavbu tohoto úseku vydal letos odbor dopravy Okresního národního výboru v Kolíně stavební povolení a stavební firmě bylo předáno staveniště celého úseku. Prováděl se výkup nemovitostí a domků, které budou v příštím roce zbořeny. Šlo o domy na celé severovýchodní straně Pražské ulice v úseku od křižovatky s ulicí U mýta až ke křižovatce s ulicí Na Petříně, celkem o 19 bytových jednotek a objekt bývalé benzínové stanice, která byla před několika lety zrušena a objekt užíval Trabantklub Automotoklubu Kolín. V tomto úseku byly také letos vykáceny překážející stromy a byly zahájeny práce na přeložce délkových a spojových kabelů. Práce se prováděly za plného provozu na dosavadní velmi frekventované výpadové komunikaci ve směru na Prahu.

Nejvíce problémů působil, působí a ještě bude působit druhý úsek rekonstrukce průtahu, a to tam, kde se trasa bu-

doucí vozovky průtahu musí odchytil od nynější Jaselské ulice v části tohoto úseku od budovy Západní školy ke křižovatce s ulicí Budovatelů. Naopak v části tohoto druhého úseku rekonstrukce průtahu od křižovatky Jaselské ulice s Riegrovou ulicí až na konec tohoto úseku u křižovatky s Kouřimskou a Žižkovou ulicí nejsou a nebudou žádné problémy, protože tam vede trasa vozovky bývalým parkem, tzv. Formánkovou zahradou, a nepřekáží tam žádné stavby a objekty a křižovatka ulic Jaselská-Kouřimská-Žižkova již byla rekonstruována a rozšířena jako součást 3.úseku a je již v provozu. V nejtěžší části 2.úseku od Západní školy k ulici Budovatelů povede trasa vozovky dnešní zastavěnou částí, kde bude nutno likvidovat 12 bytových jednotek v rodinných domech, provozovnu družstva Snaha Mnichovice a zahrádky všech domků podél budoucí trasy nové vozovky. To se samozřejmě setkalo s odporem těch občanů, jichž se budou demolice domů nebo zábory zahrádek týkat. Bylo podáno mnoho stížností písemných i ústních, na veřejných schůzích, na zasedáních Městského národního výboru i jiným vyšším orgánům, všechny bylo nutno vyřídit v zájmu stavby, protože prostě v úseku od Západní školy k ulici Budovatelů trasa dosavadní vozovky nedovoluje rozšíření na potřebnou šíři 15,5 metru a potřebnou šíři chodníků po obou stranách vozovky. Teprve po dlouhém uvažování a hodnocení všech jiných navrhovaných variant řešení tohoto úseku bylo, jistě s těžkým srdcem, rozhodnuto pro tzv. "průpich", tj. pro vedení nové trasy silnice dosavadní hustou zástavbou. Také jednání s dotčenými orgány a organizacemi, nejen s občany, bylo obtížné, zejména při projednávání hlukové studie Krajské

hygienické stanice. Nakonec všechny rozpory mezi projektantem a investorem na jedné straně a Městským národním výborem v Kolíně na straně druhé byly vyřešeny Ústavem silničního hospodářství ministerstva dopravy dne 4.zářím 1986, kdy bylo zejména stanoveno, že nová oplocení zahrádek podél nové trasy, které dosavadním majitelům po záboru zůstanou, budou budována jako protihlukové zdi na náklady investora a do rozpočtu bude dodatečně zařazena částka na výsadbu nové zeleně na místech demolicí. Dne 19.zářím 1986 probíhalo další jednání mezi Městským národním výborem v Kolíně a Krajskou hygienickou stanicí v Praze, která požadovala, aby kromě nutných demolíc obytných domů bylo ještě z důvodu ochrany před nadměrným hlukem z provozu budoucí komunikace zrušeno dalších patnáct bytů v domech, které zůstanou stát podél nové trasy ulice a prostory po těchto zrušených bytech byly užívány k nebytovým účelům. Krajská hygienická stanice nakonec upustila od tohoto požadavku u čtyř domů, u nichž bylo prokázáno, že po rekonstrukci ulice dojde dokonce ke zlepšení proti současnému stavu, a u zbývajících svolila k tomu, k určitému kompromisu, že budou vyňaty z bytového fondu jen místnosti v prvních poschodích domů, přivrácené k budoucí vozovce, a přízemí těchto domů budou chráněna protihlukovou zdí.

Nová trasa čtyřproudé vozovky v tomto úseku bude odbočovat z dosavadní asi u ústí Riegrovy ulice do Jšelské, které zde bude uzavřeno, přes část zahrady domu čp.291 a bude pokračovat jižně od domů čp. 257, 256, 228, 227, 222, 216, 215, 158, 125, 118, 115, 110, 109, 105 a 102, po přetnutí dnešní Štítarské ulice se pak napojí zase na nynější trasu průjezdové komunikace.

Stavitelé rekonstrukce průtahu uzavřeli sdružené socialistický závazek, že dokončí úsek od křižovatky s Kouřimskou a Žižkovou ulicí až ke křižovatce u budovy Jednoty včetně podchodu o dva měsíce dříve, tj. do 30.června 1986. Tento závazek uzavřel generální dodavatel stavby podnik Stavba silnic a železnic Kolín a jeho subdodavatelé s investory Silničním investorským útvarem Praha a Okresní správou silnic v Kolíně na počest krajské konference Komunistické strany Československa.

Dne 27.června 1986 tak mohl být dán do provozu celý třetí úsek rekonstrukce průtahu silnice I/38 Kolínem. Stalo se tak slavnostním způsobem, když vedoucí tajemník OV KSČ v Kolíně Josef Říha a místopředseda Středočeského krajského národního výboru v Praze R.Pavlíček přestřihli společně pásku nataženou přes novou vozovku na křižovatce Jaselské ulice s ulicemi Kouřimskou a Žižkovou. Stavbu projektoval podnik Stavby silnic a železnic Praha, projekční správa Modřany a provedl ji podnik Stavba silnic a železnic Hradec Králové, provozní jednotka čís.21 Kolín. Na stavbě se podílely ještě kolínské závody: odštěpný závod Středočeské vodovody a kanalizace, odštěpný závod Středočeské energetické závody, rozvodný závod Kolín, Automatizace železniční dopravy, závod Kolín a Technické služby města Kolína. Investorem stavby byl Silniční investorský útvar Praha, středisko Kolín. Dokončený úsek převzaly do správy Okresní správa silnic v Kolíně a Technické služby města Kolína.

Uvedením tohoto úseku do provozu skončily v Kolíně všechny objížďky průtahu městem ve směru od západu na východ i v opač-

ném směru. Další etapa rekonstrukce silnice I/38 v průtahu městem Kolínem, celý první úsek stavby, se bude provádět za plného provozu na této trase, teprve až bude zahájena rekonstrukce ~~prvního~~ ^{druhého} úseku, budou zase objížďky ve městě znovu obnoveny.

Součástí třetího úseku rekonstrukce průtahu bylo i vybudování podchodu v ose Smetanovy ulice pod vozovkou nové čtyřproudé silnice. Byl otevřen současně se slavnostním otevřením tohoto úseku dne 27.června 1986. Slouží především dětem 3.Základní školy, které by jinak musely ~~musely~~ přecházet s velkým nebezpečím širokou vozovku nové průtahové velice frekventované komunikace. V projektu druhého úseku rekonstrukce průtahu je vyprojektován podchod pod novou ulicí v ose Bezručovy ulice, kudy chodí obyvatelé sídliště do města. Městský národní výbor požaduje ještě dva podchody pod průtahem, a to ve čtvrtém úseku, který se zatím ještě projektuje, u budovy Jednoty a u Tesly. Je to rozumný požadavek, ale jeho realizace je však ohrožena nerozumným předpisem, který platí od začátku letošního roku, jímž ministerstvo vnitra stanoví, že podchody se mohou budovat jen tam, kde frekvence chodců, přecházejících vozovku, je vyšší než dva tisíce jedinců za hodinu, což v případech navrhovaných kolínských podchodů by asi nebylo dosaženo.

NOVÝ SILNIČNÍ MOST PŘES LABE

=====

V letošním roce už vlastně začala i druhá největší stavba v komunikační síti našeho města, stavba silničního mostu přes Labe. Stavba je zatím rozdělena na čtyři úseky:

První úsek = kolínské předmostí je označován jako "velká oprava"

Druhý úsek = vlastní těleso mostu, je označován jako "investice"

Třetí úsek = starokolínské předmostí - "veliká oprava" a

Čtvrtý úsek = zálabské předmostí, opět "velká oprava". Později má být zařazen ještě pátý úsek = propojení mezi prvním úsekem "Kolínské předmostí" a křižovatkou průtahu silnice I/38 u budovy Jednoty.

Celá stavba má stát 230 miliónů korun. Po mostě se má jezdit už v roce 1992 a úplně má být dokončen v roce 1993. Vozovka na mostě bude čtyřproudá se dvěma dopravními pruhy v obou směrech. Nejnáročnější ovšem bude druhý úsek stavby, vlastní těleso mostu. Letos byla provedena státní expertiza projektu stavby celého mostu s kladným výsledkem a byl vydán schvalovací protokol k projektovému úkolu stavby. Očekává se, že stavba tělesa mostu započne v roce 1988 a bude trvat čtyři roky.

V letošním roce byla vydána územní rozhodnutí na všechny čtyři úseky stavby. Na čtvrtý úsek stavby, tj. na stavbu zálabského předmostí, který bude budován jako první, vydal v říjnu letošního roku odbor dopravy Okresního národního výboru v Kolíně stavební povolení. Stavba tohoto úseku byla v závěru letošního roku prakticky zahájena výkupem objektů, které musí být zbořeny v souvislosti se stavbou zálabského

předmostí, a jinými přípravnými pracemi. Největší problémy způsobila pekárna a školní jídelna 6. Základní školy. Kapacita pekárny, která odpadne zbořením její provozovny v čp. 317/V, bude nahrazena přístavbou provozovny v Brankovické ulici za zimním stadiónem, pro školní jídelnu má být postavena nová budova, jejíž výstavba má být zahájena v příštím roce 1987.

V souvislosti se stavbou nového mostu byla zrušena velká část starého hřbitova u kostela sv. Víta v Mnichovické ulici. Trasa čtvrtého úseku stavby mostu, zálabské předmostí, povede přes střední část hřbitova, část východní bude používána během stavby jako stavební dvůr a po skončení výstavby mostu bude parkově upravena. Jako hřbitov bude zachována jen malá část dosavadního hřbitova při kostele sv. Víta. Se zrušením velké části starobylého hřbitova souhlasilo Středisko státní památkové správy Středočeského krajského národního výboru, odbor kultury Okresního národního výboru v Kolíně, Regionální muzeum v Kolíně i Okresní hygienická stanice Kolín. Ke zrušení části hřbitova vydal Městský národní výbor v Kolíně "Upozornění občanům", v němž uvedl, že v odvolání na ustanovení § 24 zákona čí. 47/1966 o pohřbnictví ruší od 1. července 1986 hřbitov v Kolíně V u kostela sv. Víta s výjimkou části přilehlé k budově kostela, a vyzval pozůstalé po zemřelých a dosavadní opatrovatele hrobů, aby do šesti týdnů zajistili odklizení náhrobků, případně přenesení tělesných ostatků pohřbených na centrální hřbitov v Kolíně - Zálabí. Pokud tak neudělají, budou náhrobky považovány za věci opuštěné, případnou státu a budou likvidovány Technickými službami města Kolína. Výzva byla uveřejněna v denním tisku a vý-

věskou na hřbitově a v kostele.

Mezi objekty, které bude nutno v souvislosti se stavbou mostu na zálabském předmostí zbořit, byla i část dvojdomku čp. 394/V v Raisově ulici. Druhá část dvojdomku označená jako čp. 433/V sice už stavbě mostu nepřekážela, ale po zboření čp. 394/V by zůstala osamoceně trčet v samé blízkosti mostu a svým vzhledem by neprospívala nové stavbě. Proto rozhodla rada Městského národního výboru dne 19. srpna 1986 o výkupu a pozdějším zboření i čp. 433/V s tím, že prostor po demolici bude upraven jako park.

REKONSTRUKCE A ÚDRŽBA ULIC VE MĚSTĚ

V roce 1986 byla dokončena rekonstrukce Čelakovského ulice na Zálabí celkovým nákladem 1 325 000,--Kčs. Druhá etapa rekonstrukce Kostnické ulice byla z důvodu nedostatečné kapacity a nedostatku finančních prostředků dodavatelskou organizací podnikem Silnic a železnic zatím rozpracována, ale do konce roku nebyla dokončena. Plánovaná rekonstrukce Chelčického ulice nebyla vůbec započata.

Čištění komunikací ve městě, vozovek i některých chodníků měly na starosti Technické služby města Kolína. Zvláště velké nároky na čištění a udržování sjízdnosti ulic ve městě kladlo na tuto organizaci letošní zimní období, poměrně bohaté na sníh a náledí. Technické služby města Kolína udržovaly v tomto období sjízdnost na celé délce místních komuni-

kací ve městě, na průjezdných komunikacích městem udržovala sjízdnost Okresní správa silnic v Kolíně. Technické služby města Kolína ^{vysypaly} na vozovky a chodníky ve městě v zimním období 1985/1986 celkem 80 tun chemických rozmrazovacích prostředků, soli, a 300 tun škváry. Kolik tun soli spotřebovala Okresní správa silnic na údržbu a sjízdnost svých komunikací ve městě, nevím, ale méně než Technické služby města Kolína to jistě nebylo. Dovede si někdo představit, jak takové množství soli působilo na životní prostředí ve městě, jak poničilo kanalizaci, do které ji jarní deště spláchly? A to se děje každoročně, letos dokonce Technické služby města Kolína tvrdily, že použily podstatně méně soli než v předešlých letech. A ty tuny škváry, rozsypané po vozovkách a chodnících v zimě, které se rozježděním a rozšlapáním staly prachem, který pak jarní vítr, protože ho nikdo neuklidil, roznesl do ovzduší a obyvatelé města ho vdechovali do plic, kolik tady bylo způsobeno škod na životním prostředí města!

Technické služby města Kolína je nutno na druhé straně pochválit, protože se postaraly alespoň zčásti o pohodlí občanů cestujících městskou hromadnou dopravou. Na šesti místech ve městě na trasách městské autobusové dopravy umístily na zastávkách kryté přístřešky jako čekárny, takže část cestujících /všichni se tam nevešli/ čekajících na příjezd autobusů nebyla vystavena dešti. Dva kryté přístřešky byly umístěny na zastávkách ve Voskresenské ulici a po jednom v Kutnohorské ulici, ulici Budovatelů, Na louži na Zálabí a v Havlíčkově ulici.

ČESKOSLOVENSKÁ AUTOMOBILOVÁ DOPRAVA

=====

Kolínský závod Československá automobilová doprava /ČSAD/ zajišťuje mimo jiné také městskou hromadnou dopravu v našem městě. Bližších údajů o této dopravě jsem letos nezjistil, dověděl jsem se však o celkových výkonech kolínského závodu ČSAD, který má ovšem mnohem širší působnost, než území našeho města.

Závod přepravil během letošního roku 4 336 000 tun zboží a ujel při tom 12 853 000 kilometrů, z toho 10 111 000 km s nákladem, zbytek s prázdnými vozy. Ve svém vozovém parku měl 309 aut, z toho 248 nákladních a speciálních automobilů. Tento vozový park využil na 59,5 %.

Ve stejném období přepravil kolínský závod ČSAD celkem 14 647 000 osob a při jejich přepravě ujel 5 571 000 kilometrů. K dispozici měl 97 autobusů.

Kolínský závod ČSAD zaměstnával v letošním roce 954 pracovníky, z nichž bylo 321 řidičů nákladní dopravy a 130 řidičů osobní přepravy. Průměrná měsíční mzda jednoho pracovníka činila letos 3 350,-- Kčs, což je o 1,5 % více než v roce 1985.

V dopravním závodě ČSAD Kolín byli letos vyznamenáni další řidiči za jízdu bez dopravních nehod. Na slavnosti dne 21. prosince minulého roku dostali řidiči autobusů Jaroslav Čihák a Miroslav Pánek odznak za ujetí 1,5 miliónů kilometrů bez nehod, dalších šest: Stanislav Březina, Miroslav Hubený, Jaroslav Kozlík, Rudolf Kukla, Josef Machaň a Zdeněk Nevečeřal dostali odznaky za ujetí 1,25 ~~kilometrů~~ miliónů kilometrů

a další čtyři: Jiří Černý, Josef Říha, Vojtěch Strnad a Václav Hora, řidič nákladního auta, dostali odznak za ujetí jednoho miliónu kilometrů.

Dne 17. dubna 1986 byl velikým svátkem v kolínském závodě ČSAD. Řidiči autobusu Václavu Hudcovi byl předán odznak za ujetí dvou miliónů kilometrů bez nehody. Soudruh Hudec je členem "Klubu miliónářů" kolínského závodu ČSAD, v němž je již 72 řidičů, kteří ujeli bez nehody nejméně jeden milión kilometrů.

SEKÁNÍ TRÁVY PODÉL SILNIC =====

Nikdo by dříve nevěřil, že by mohl existovat problém se sklizní trávy z příkopů a škarp podél silnic. Cestáři trávu prodávali, vyměřovali lidem úseky, kde pak jednotlivci trávu sekali, sušili a odváželi. Okraje silnic byly čisté, někdy i dvakrát v roce vysekané a lidé byli rádi, že měli trávu na krmení domácího drobného zvířectva, králíků, a na zimu seno pro kozu. Dnes je to problém. Nikdo nemá o trávu z příkopů a krajnic zájem, nikdo to neseká a tráva roste, ale už to není tráva, ale převážně lebeda, kopřivy, bodláky, které dosahují někdy výšky přes jeden metr. A tak když se jede po našich silnicích, zejména těch, jimž se říká "okresní", vypadá to, jakoby člověk jel nějakým průsekem ve vysokém porostu.

Okresní správa silnic má sice už dneska k sečení trávy podél silnic tři mechanické sekačky, kterými poseče pruh asi

jeden metr široký podél krajnice vozovky, ale s těmi stačí posekat trávu nanejvýš podél silnic první třídy v okrese. Ostatní silnice zůstávají zarostlé. Okresní národní výbor letos rozhodl, že při sekání trávy podél silnic pomohou průmyslové závody a zemědělské podniky v okrese i národní výbory a každému přidělil příslušný úsek silnice. Rozhodl, že pracovníci Okresní správy silnic v Kolíně se plně postarají o posekání a úklid trávy na 46 kilometrech silnic první třídy a navíc pojízdnými sekačkami posekají trávu ještě na krajnicích silnic druhé třídy v délce 162 kilometrů. Dosekání trávy podél těchto silnic, tzn. tam, kam rameno sekačky nedosáhne, a okolo stromů provedou pracovníci průmyslových a zemědělských závodů na přidělených úsecích. Největší díl práce připadl národním výborům. Ty dostaly úkol zajistit posekání a úklid trávy podél 605 kilometrů silnic III.třídy, a to každý národní výbor do vzdálenosti tří set metrů od okraje své obce.

Přístup pánů i národních výborů k této povinnosti byl ovšem různý, takže i výsledky byly různé, některé úseky byly čisté, jiné byly zřejmě odbyté a některé zůstaly i netknuté, ale vcelku bylo cíle dosaženo, porosty přerostlé trávy a plevele vesměs zmizely.

ŽELEZNICE =====

Dne 12.zář 1986 oslavili kolínští železničáři, pracovníci kolínské železniční stanice, na slavnostní konferenci "Den železničářů". Náčelník stanice Antonín Štěpánek ocenil

práci železničářů v Kolíně, kteří splnili plán nakládky i vykládky na 114 % a statické vytížení vozů na 111 %. Náměstek náčelníka Provozního oddílu Česká Třebová, do jehož obvodu patří kolínská železniční stanice, Ladislav Písek předal na této slavnosti čestný titul "Nejlepší pracovník svého oboru" osobní pokladní Běle Puldové, průvodčímu nákladních vlaků Karlu Vydrovi a vedoucímu posunu Štefanu Kováčovi.

14.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Je to smutný paradox současných dnů, že stavby, které mají v budoucnu zlepšit životní prostředí ve městě Kolíně, dnes ho výrazně zhoršují. V Kolíně se nyní již opět hodně staví a hlavně přestavuje a takové akce, jako například budování rozšířeného čtyřproudého průtahu silnice I/38 městem, nutné demolice v rámci přípravy stavby nového silničního mostu přes Labe, záchranné práce na památkových objektech v centru města, výstavba na zálabském předmostí dosavadního mostu a v jiných lokalitách ve městě, generální oprava parovodu téměř v celém městě a řada dalších stavebních akcí, ty všechny provozem stavebních mechanismů a těžkých nákladních vozidel, prašností a hlukem zhoršují dočasně, ale velmi výrazně podmínky života ve městě, jehož životní prostředí ^{je} (již beztak trvale negativně ovlivňováno vysokým stupněm ekonomického a sociálního rozvoje. Soustředění průmyslu a vysoká hustota obyvatelstva na poměrně malém

území vytvářejí samy od sebe velice nepříznivé podmínky životního prostředí v městské aglomeraci, které se ocitá až na samé hranici ekologické únosnosti.

Úroveň životního prostředí vytvářejí v současné době především tyto základní faktory: čistota ovzduší, ochrana podzemních vod, veřejná zeleň ve městě, hluk a vibrace a skládky a odvoz odpadů. Jaká byla situace v letošním roce ve městě Kolíně na těchto pěti úsecích, to chci stručně popsat v dalším líčení skutečného stavu.

ČISTOTA OVZDUŠÍ =====

Stav ovzduší ovlivňovaly především plynné exhalace z průmyslové výroby i z lokálních topenišť kolínských domácností, exhalace popílku z těchto zdrojů, sekundární prašnost způsobená vířením prachu provozem silničních dopravních prostředků a větrem, plynné exhalace automobilové dopravy a nečistoty, zanášené do ovzduší města odjinud.

Zdravotně únosná mez znečištění ovzduší je stanovena zákonem. Tuto mez překračovaly v Kolíně v letošním roce čtyři podniky: zálabská elektrárna, Koramo, Stavební izolace a Lučební závody.

Koncernový podnik Elektrárny Holešovice, závod Elektrárna Kolín /EKO/ měl v provozu pět parních kotlů na výrobu páry různého stáří a různého výkonu. Pouze jeden z nich měl namontován odlučovač popílku. Dva kotle vykazovaly úlet

popílku 17 %, dva dokonce 55 %, nejnovější s odlučovačem jen 4 %. Všech pět kotlů dohromady exhalovaly do ovzduší nad přípustnou mez za celý letošní rok 1 574 726 kg popílku.

Chemopetrol, koncernový podnik Koramo Kolín exhaloval do ovzduší kysličník siřičitý /SO₂/ v množství 1 515 277 kg nad přípustnou mez za celý letošní rok. Proti předešlým letům snížil exhalaci o 26,2 % tím, že v říjnu uvedl do provozu nově postavený 105 metrů vysoký komín, který dosahuje většího rozptylu škodlivých látek do ovzduší.

Národní podnik Stavební izolace, závod Isol Kolín znečišťoval ovzduší města kysličníkem uhelnatým /CO/, jehož vypustil nad přípustnou mez během roku 364 117 kg. V provozu podniku vzniká kysličník uhelnatý v kupolovitých pecích při tavení čediče a vysokopeční strusky ve směsi s koksem.

Národní podnik Lučební závody Kolín exhalovaly do ovzduší kysličník siřičitý z výroby kyseliny sírové v množství 65 318 kg nad přípustnou mez za celý rok 1986. Množství exhalací je poměrně malé vzhledem k objemu výroby a stále klesá v poměru k tomu, jak se snižuje výroba kyseliny sírové, která v roce 1985 činila 80,4 % veškeré výrobní kapacity I. cechu Lučebních závodů a v roce 1986 již jen 75,5 %. Nadlimitní exhalace kysličníku siřičitého snížil letos podnik proti roku 1985 o 39,9 %. Přesto celková exhalace 80 metrů vysokým komínem je stále veliká, v roce 1986 činila celkem 805,8 tuny.

Městský národní výbor v Kolíně vyměřil těmto čtyřem průmyslovým podnikům za nadměrné znečišťování ovzduší sankční poplatky v celkové výši 486 746,-- Kčs. Z toho musel

odvést 194 698,40 Kčs do republikového Fondu ochrany ovzduší, 11 100,-- Kčs Místnímu národnímu výboru Tři Dvory a 2 200,-- Kčs Místnímu národnímu výboru Nová Ves. Zbývající částku použil na akce zlepšující životní prostředí ve městě, zejména městskou zeleně.

Okresní hygienická stanice sledovala a měřila i letos čistotu a znečištění ovzduší ve městě. Na šestnácti místech měřila prašný spad a na třech místech koncentraci kysličníku siřičitého, kysličníků dusíku a poletavého nesesedimentujícího prachu /aerosolu/. Místa, kde se měření prováděla, jsou stejná jako dříve, uvedl jsem je v kronice za rok 1985. Sloužitými výpočty na počítačích strojích se zjišťoval z naměřených hodnot tzv. "Index znečištění" /IZ/, který v roce 1986, pokud jde o prašný spad, charakterizoval hodnotou IZ 2006 ovzduší v obytné zóně města jako silně znečištěné, hodnotou IZ 180 ovzduší v průmyslové zóně jako čisté a v městě jako celku hodnotou ZI 1667 jako silně znečištěné.

Stejně složitými výpočty se zjišťoval "Index znečištění" chemickými sloučeninami a poletavým prachem. Na tomto úseku označilo měření na třech stanovištích ve městě hodnotami IZ od 103 do 131 ovzduší jako čisté nebo jen mírně znečištěné. Když se však vypočítal podle stanovených metod index znečištění společným působením všech těchto škodlivin v ovzduší, potom hodnotou ZI 762 na stanovišti na Riegrově náměstí v Kolíně II, hodnotou IZ 609 na stanovišti u polikliniky v Kolíně IV a hodnotou IZ 1444 na stanovišti v Písečné ulici v Kolíně V, označoval ovzduší jako silně znečištěné. Přesto však proti úrovni znečištění ovzduší v Kolíně v roce 1985 bylo naměřeno letos znatelné snížení obsahu rozhodujících

nečistot v ovzduší města. Měřením byla také zjišťována přítomnost jedovatých prvků v ovzduší, olova, arzenu, vanadu, zinku a kadmia. Nebylo zjištěno překročení přípustných hodnot těchto jedovatých kovů.

Při srovnání indexů znečištění ovzduší středočeských měst Beněšova, Berouna, Kladna, Mělníka, Mladé Boleslavi a Příbrami dopadlo město Kolín špatně, mělo z nich ze všech nejvíce znečištěné ovzduší a jen v Kladně-Buštěhradě byl naměřen index znečištění nepatrně vyšší než na stanovišti v Písečné ulici v Kolíně.

OCHRANA PODZEMNÍCH VOD

O stavu a ochraně podzemních vod a pramenišť pro zásobování města Kolína pitnou vodou pojednávám v kapitole "Výstavba města Kolína" této kroniky.

VEŘEJNÁ ZELENĚ VE MĚSTĚ

Rozlohou městské zeleně v přepočtu na jednoho obyvatele je město Kolín pod celostátním průměrem v České socialistické republice. V České socialistické republice připadá na jednoho obyvatele 14,5 m² veřejné zeleně, v Praze 10,6, v Brně 10,7 a v Kolíně 11,9 m². V současné době je ve městě Kolíně 30,1 hektaru veřejné zeleně a v Sendražicích 8 hektarů.

Kdyby se do městské zeleně započítala alespoň jedna třetina lesního komplexu Borky, které ostatně jako příměstský lesopark svou ekologickou funkci plní, měla by pak vykazovaná zeleň rozlohu 77,3 hektarů a v přepočtu na jednoho obyvatele by dosahovala výměry 24,1 m².

V roce 1986 vysadily Technické služby města Kolína spolu s občanskými výbory ve městě Kolíně 1674 okrasné stromy, 1370 okrasných keřů, 126 jehličňanů, 694 keříků růží a kolem dvaceti tisíc květin letniček a dvouletek.

Ke zlepšení životního prostředí ve městě úpravou veřejných zelených ploch, okolí průmyslových objektů i soukromých zahrádek před obytnými domy vyhlásila rada Městského národního výboru v letošním roce soutěž nazvanou "Rozkvetlá ulice" a dne 4. února 1986 schválila její soutěžní řád. Soutěž byla zaměřena na těchto devět úseků: předzahrádky u rodinných domků, zahrádky u řadových domků, zahrádky v zahrádkářských osadách, sadové úpravy okolí domů v sídlišťích, květinová výzdoba oken a balkónů domů, květinová výzdoba oken a balkónů v domech na sídlišti, zelené pásy podél chodníků, prostředí kolem škol a školských zařízení a prostředí kolem podniků, závodů a ostatních zařízení.

V prvním ročníku soutěže se přihlásilo 68 soutěžících, z toho byli čtyři jednotlivci a ostatní byly organizace a podniky. Vyhodnocení soutěže bylo provedeno na plenárním zasedání Městského národního výboru dne 21. října 1986. Odměnění byli všichni čtyři soutěžící jednotlivci: Vl. Formánek, Josef Kašpar a Josef Špaček ze Slovenské ulice v Kolíně II, a Mil. Klepetková z ulice Dukelských hrdinů v Kolíně IV.

Z organizací byly vyhodnoceny některé občanské výbory, místní organizace Českého svazu žen v Kolíně a v Sendražicích, pionýrská skupina při 1. Základní škole, 2. a 7. Základní škola, ze závodů Koramo a závod Zemědělské zásobování a nákup.

HLUK A VIBRACE

=====

Měřením se dokázalo, že největším zdrojem hluku ve městě je dopravní ruch, který dosahuje asi 80 % z celkové hlučnosti ve městě.

Z ostatních zdrojů hluku si občané letos stěžovali na tři: opakovaně na provoz teplárny u plaveckého stadiónu, na hlučný provoz karosárny v Jirečkově ulici a na provoz Vodohospodářských strojírén na Královské cestě.

Hlučnost provozu posilovací teplárny na plaveckém stadiónu v Kolíně II se nepodařilo odstranit ani doporučenými a provedenými úpravami a stále překračovala stanovené přípustné hranice hluku. Občané bydlící v Sukově ulici a v ulici U kůlen si dále stěžovali na enormní hluk působený jejím provozem. Proto Městský národní výbor zakázal provoz výtopny v nočních hodinách s výjimkou období extrémních mrazů a majitelům okolních domů nabídl vykoupení jejich nemovitostí a přidělení náhradních bytů.

Občané bydlící v blízkosti karosárny závodu Československé automobilové opravny /ČSAO/ v Jirečkově ulici v Kolíně IV si dále stěžovali na hlučnost této provozovny. Ukázalo se, že ČSAO nedodržely dříve sjednané dohody o snížení hluku

jejich prací a dokonce používaly i vozovky Jirečkovy ulice k demontážím automobilů.

Stížnost na provoz Vodohospodářských strojírén Praha, provozovny v Kolíně na Královské ~~xxxix~~ cestě v Kolíně IV směřovala proti provozu těžkých bucharů. Záležitost se prošetřovala.

SKLÁDKY A ODVOZ TUHÝCH DOMOVNÍCH ODPADU^o

Odvoz tuhých domovních odpadků na skládky zajišťují Technické služby města Kolína kromě Kolína a jeho částí ještě ve 28 obcích kolínského okresu. Již delší dobu usilují o rozšíření skládky na Vinici. Před koncem letošního roku /10.prosince 1986/ předal Technickým službám města Kolína podnik Agroprojekt Pardubice, středisko Vysoké Mýto objednaný projektový úkol na rozšíření této skládky. Po projednání se k němu kladně vyjádřily Elektrické rozvodné závody Kolín, Plynárna Kolín, Okresní správa spojů Kolín, Středočeské vodárny a kanalizace, závod Kolín a Útvar požární ochrany Kolín, pouze Okresní hygienská stanice jej zamítla vzhledem k ohrožení vodních zdrojů u Tří Dvor. Celá stavba rozšíření skládky odpadů na Vinici má stát 8 727 000 Kčs, ale o její stavbě se ještě ani letos nerozhodlo.

Podrobnější údaje o odvozu odpadků uvádím v této kronice v kapitole "Obchod a služby".

EKOPROGRAM OKRESU KOLÍN
=====

Ve čtvrtek dne 30.ledna 1986 předal rektor Vysoké školy zemědělské Ing.Josef Červenka, CSc, ředitel Výzkumného ústavu aplikované ekologie a ekotechniky Ing.Miriam Čech, CSc, a ředitel Školního závodu Vysoké školy zemědělské v Kostelci nad Černými lesy Ing.Miroslav Holík vedoucímu tajemníkovi Okresního výboru KSČ v Kolíně RSDr.Josefu Říhovi "Ekoprogram okresu Kolín". Tento obsáhlý dokument je výsledkem dvouleté práce širokého kolektivu odborníků a obsahuje vedle zhodnocení současné situace životního prostředí v kolínském okrese celkem 390 návrhů a doporučení k zachování a zlepšení životního prostředí v okrese Kolín. Celý Ekoprogram okresu Kolín se dělí na dvanáct odvětvových projektů v oblasti zemědělství, vodního hospodářství, lesního hospodářství, průmyslu, sídel a obyvatelstva, komunikací, dopravy, výchovy, vzdělání a kultury, hygieny a zdraví, tělesné výchovy, sportu a rekreace, myslivosti, zahrádkářství a rybářství, ochrany přírody a kulturních památek a konečně oblasti ovzduší a jeho ochrany. Každý z těchto dvanácti odvětvových projektů uvádí současný stav daného odvětví, poukazuje na hlavní ekologické problémy a ve svých závěrech obsahuje doporučení pro rozhodovací procesy, směřující k dalšímu rozvoji daného odvětví v 8.pětiletce i v dlouhodobém výhledu. Ekoprogram není tedy žádný hospodářský plán ani směrnice pro provádění navržených, i když velmi potřebných a naléhavých úkolů na ochranu životního prostředí, ale vhodnou orientační pomůckou pro řídicí politické a hospodářské pracovníky okresu, kteří mohou a jistě budou v plánovací

činnosti i v rozhodovacích procesech využívat doporučení obsažená v tomto Ekoprogramu.

Ekoprogram okresu Kolín v té formě, jak byl nyní předložen, je jen první etapou plánovaného dokumentu, který obsahuje zatím jen projekty jednotlivých odvětví bez mezi-odvětvových vztahů. V druhé etapě budou řešeny tyto mezi-odvětvové vztahy a bude zpracován návrh ekologické rovnováhy a stability okresu. Třetí závěrečná etapa Ekoprogramu bude obsahovat optimální podmínky a návrhy dalšího ekonomického a sociálního rozvoje okresu a ekologické soustavy jeho hospodářství.

Ekoprogram okresu Kolín zpracovala autorská dvojice doc.Ing.Miriam Čech, CSc. a doc.Ing.Rudolf Čvančara, CSc. Podklady poskytl: Ing.Vlastimil Kmoch, Ing.Karel Zapletal, Josef Šmíd, Ing.Vladimír Anton, RSDr.Josef Týle, Ing.Tomáš Sojka, Ing.František Chaloupka, Helena Hynková, Hana Matiašová, Zdeněk Jeřábek, Jan Gläser, František Kampe a MUDr. Miloslava Jirků. Lektorovali: prof.Ing.František Hron, DrSc, a prof.Ing.Dušan Zachar, DrSc, člen korespondent Československé akademie věd.

Ekoprogram okresu Kolín vydala tiskem Vysoká škola zemědělská v Praze v roce 1986 nákladem 450 výtisků.

V letošním roce byly zahájeny práce na II.etapě Ekoprogramu okresu Kolín s tím, že budou hotovy do konce prvního pololetí 1987.

Na základě zpracovaného Ekoprogramu okresu Kolín rozhodla rada Městského národního výboru v Kolíně vypracovat

obdobnou ekologickou studii pro město Kolín. Dne 14. října 1986 schválila politicko organizační zajištění této práce a uložila do 31. prosince 1986 vytvořit skupinu odborníků zodpovědnou za zpracování studie a rozpracování Ekoprogramu okresu Kolín na podmínky města Kolína s termínem dokončení do 31. ledna 1988. Později bylo rozhodnuto zadat zpracování ekologické studie města Kolína odborné skupině Krajského projektového ústavu v Praze. Studie bude členěna do tří subsystémů a v nich do těchto částí:

subsystém A - Přírodní podmínky

část A1 - podmínky rozptylu v ovzduší

A2 - hydrologicko-pedologické podmínky

A3 - zeleň v intravilánu

A4 - ekologická stabilita území

subsystém B - Hygiena prostředí

část B1 - znečištění ovzduší z nemobilních zdrojů

B2 - kvalita podzemních a povrchových vod

B3 - hluk a exhalace z dopravy

B4 - likvidace pevných odpadů

subsystém C - Socioekonomické podmínky

část C1 - sociální situace

C2 - zdravotní stav obyvatel

C3 - rekreace

C4 - ekonomické hodnocení problémů.

Tím, že EKO-studii bude zpracovávat specializovaná odborná skupina Krajského projektového ústavu, je nejen zajištěna její odborná úroveň, ale současně je zajištěno, že závěry této studie a nový územní plán města Kolína, který zpra-

covává v současné době rovněž Krajský projektový ústav v Praze, budou v souladu. Stenovený termín zpracování ekologické studie do 31.ledna 1988 nebyl změněn.

O
HUBENÍ MRAVENCŮ V OBYTNÝCH DOMECH
=====

V posledních letech se v panelových domech na sídlišti rozmnožili v nebývalé míře mravenci druhu *Monomorium pharaonis*, zvaní "faraóni", kterým zachutnaly především umělé hmoty kuchyňských jader panelových domů. Občané, bydlící v bytech, kam se mravenci nastěhovali v hustých proudech a napadali potraviny, si stěžovali a to vedlo radu Městského národního výboru v Kolíně po dohodě s okresním hygienikem dne 28.prosince 1985 vydat vyhlášku o opatřeních k hubení těchto mravenců. Vyhláška byla schválena na plenárním zasedání Městského národního výboru dne 25.února 1986, ale hromadná akce hubení mravenců začala již dříve, protože jí bylo nutno provést v období topné sezóny. Od ledna až do března letošního roku bylo podle této vyhlášky provedeno tříetapové velkoplošné hubení mravenců. Celkem bylo v této jednorázové akci ošetřeno 3 796 bytů, což představuje asi 216 000 m² bytové plochy preparátem "Lafarex". Vlastní asanační práce prováděl Okresní podnik služeb v Kolíně.

o
 HUBENÍ DIVOKÝCH HOLUBŮ VE MĚSTĚ
 =====

Značné přemnožení divoce žijících holubů ve městě se stalo zdrojem evidentních hospodářských škod, ohrožovalo zdraví lidí a negativně ovlivňovalo životní prostředí ve městě. Stalo se i v poslední době předmětem častých a oprávněných stížností a kritik občanů města. Hlavní příčinou přemnožení holubů ve městě bylo to, že se trpělo jejich hnízdění v půdních prostorech obytných i hospodářských budov a také krmění holubů občany a dětmi na náměstí přispívalo k jejich vegetování ve městě. Boj proti přemnožování divoce žijících holubů v Kolíně byl veden již v minulých letech, ale vcelku neúspěšně. Nově jej zahájil Městský národní výbor dne 20. listopadu 1985 jednáním v komisi, složené ze zástupců všech zainteresovaných organizací, Okresního výboru Českého mysliveckého svazu v Kolíně, Okresního výboru zahrádkářů, Okresního výboru Českého svazu chovatelů, základní organizace chovatelů poštovních holubů, Obvodního oddělení Veřejné bezpečnosti v Kolíně, Okresního bytového podniku, Okresní hygienické stanice, odboru kultury a odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství Okresního národního výboru. Komise vytýčila jednak organizaci jednorázového snížení stavu holubů odstřelem, jednak úkoly k dalšímu tlumení jejich rozmnožování.

Jedním z opatření boje proti divokým holubům ve městě bylo vydání vyhlášky, kterou schválila rada Městského národního výboru v Kolíně dne 21. ledna 1986 a potvrdilo ji plenární zasedání dne 25. února 1986. Ve vyhlášce se nařizovalo

15.

PRŮMYSL

Ve čtvrtek dne 2.ledna 1986 v 6 hodin ráno začal v našich průmyslových závodech v Kolíně první pracovní den roku 1986 a současně první pracovní den 8. pětiletého hospodářského plánu. Ve všech průmyslových podnicích nastupovali pracující do nového roku slavnostně, někde s hudbou, jak se už stalo dobrým zvykem. Do závodu Tatra Kolín přišel pozdravit úřadovnický vedoucí tajemník OV KSČ Josef Říha. Poděkoval Tatrovákům za splnění plánu a dobré pracovní a ekonomické výsledky v roce 1985 a popřál jim mnoho úspěchů při plnění úkolů prvního roku osmé pětiletky. Potom pozdravil pracující ředitel závodu Tatra Kolín Ing.Václav Korbel. Připomněl, že se musí začít s plněním plánu hned v prvním pracovním dnu, v první pracovní směně, vždyť závod musí každý den vyrobit produkci za dva a čtvrt miliónů korun. Tatrováci dostali také blahopřání k novému roku od pracujících družebního závodu "Mašinostrajítěl" ve Voskresensku v SSSR.

Těsně před koncem loňského roku dne 28. prosince 1985 oslavil šedesáté narozeniny podnikový ředitel národního podniku Obchodní tiskárny Kolín soudruh JUDr. Miroslav Doskočil, nositel státního vyznamenání "Za vynikající práci". V Obchodních tiskárnách Kolín pracoval celý svůj život od dokončení studií na právnické fakultě University Karlovy v Praze. Od 1. dubna 1980 byl podnikovým ředitelem OTK. K životnímu jubileu mu propůjčil prezident republiky "Řád práce".

Kolínské průmyslové podniky se významným způsobem podílejí na exportu naší republiky a svým podílem tak přispívají k tomu, aby republika mohla nakupovat za devízy na zahraničních trzích, zejména suroviny a energii. Převážná část vývozu kolínských průmyslových podniků směřuje do socialistických zemí. Největšími vývozci z kolínských průmyslových podniků a závodů jsou: koncernový podnik Koramo Kolín, který vyváží lehké a hydraulické oleje, koncernový podnik Frigera Kolín, který vyváží chladírenská a lyofilizační zařízení, koncernový podnik Tesla Kolín, který především do SSSR vyváží programovatelné automaty, manipulátory a roboty, národní podnik Lučební závody Kolín, vyvázející prostředek proti poléhání obilí "Retacel", urychlovací prostředek v gumárenské technologii "Denax" a prostředek pro úpravu tvrdosti vody "Syntron" a síran hlinitý, národní podnik Obchodní tiskárny Kolín, který vyváží kalendáře a karty. Na vývozu do nesocialistických zemí mají z kolínských průmyslových závodů a podniků největší podíl Koramo, Lučební závody a Tatra.

Závod Karborundum Kolín, součást koncernového podniku Karborundum Benátky nad Jizerou, připravuje výstavbu nového závodu v Kolíně. Dosud vyráběl různé brousky a brusné kotouče, brusná plátna a papíry za 232 milióny korun ročně v nevyhovujících provozních podmínkách na čtyřech místech ve městě.

Výstavba nového závodu je rozvržena do dvou etap. V první etapě bude postaven nový závod v dnešním provozu O4 tak, aby mohla být zrušena výroba v nejstarší části závodu v bývelém podniku "Rekord" v Kutnohorské ulici. V druhé etapě má být nový závod rozšířen tak, aby mohl vyrábět deset miliónů čtverečních metrů brusných pláten a papíru ročně. Nyní již byl schválen nadřizenyými orgány projektový úkol na stavbu nového závodu v Kolíně a přistoupilo se ke zpracování úvodního projektu.

V březnu letošního roku dokončili v závodě Tatra Kolín výrobu prototypu přepravitelné výtopy s výkonem deseti tun páry za hodinu. Řešení výtopy však dovoluje i použití kotle až do výkonu 25 tun páry za hodinu, čímž se využití výtopy rozšiřuje. Ve výtopně jsou vytvořeny co možno nejlepší podmínky pro obsluhu, jsou vyřešeny problémy omezení hlučnosti i izolace stěn. Výtopna má vlastní úpravnu vod s parametry pro jakékoliv místo v ČSSR. Projekt výtopy zpracoval Ing. Vladimír Kučera a konstrukční řešení provedl Vladimír Steiner.

K prvnímu máji 1986 propůjčil prezident republiky "Řád práce" kolektivu pracujících koncernového podniku Koramo Kolín.

V pátek 16.května 1986 převzali na slavnostním shromáždění v Kulturním domě pracujících pracovníci národního podniku Obchodní tiskárny Kolín "Rudý prapor" ministerstva průmyslu a Českého výboru odborového svazu pracovníků chemického, sklářského a papírenského průmyslu a tisku. Současně předal vedoucí tajemník OV KSČ Josef Říha kolektivu pracujících výpočetní techniky podniku Čestnou plaketu za budování okresu Kolín. Pracujícím Obchodních tiskáren Kolín byl předán Rudý prapor za vynikající výsledky ve výrobě a za splnění ve výrazném předstihu všech úkolů sedmé pětiletky. Byl také oceněním jejich pracovní iniciativy a rozmachu socialistického soutěžení; v podniku vytvořili pracující 39 brigád socialistické práce a 14 komplexních racionalizačních brigád.

V letošním roce oslavil koncernový podnik Koramo Kolín 85.výročí svého založení. Vznik dnešního podniku se datuje ke dni 28.května 1901, kdy bylo započato s prvními výkopy pro stavbu průmyslového závodu na rafinování petroleje.

Jako každoročně tak i letos byla udělována "Středočeská cena za vědeckou a technickou tvůrčí činnost". V letošním již XVII.ročníku této soutěže byli úspěšní i kolínští pracující. Cena byla udělena ve čtyřech skupinách. V první skupině "Snížení spotřeby materiálů a surovin" získali cenu druhého stupně J.Fiala a J.Vondruška ze Strojbalu Kolín za vyřešení úkolu "Hliníková pouzdra", a cenu třetího stupně Ing. Pech a kolektiv z Lučebních závodů Kolín za vyřešení úkolu "Přípravek pro zvýšení přilnavosti účinných látek na hladká

semena". "Cenu mladého technika" v této skupině získal M. Čábel a kolektiv z Okresního podniku služeb v Kolíně za práci "Rozprašování baterií". Ve třetí skupině "Zvýšení produktivity práce včetně opatření v oblasti manipulace s materiálem" byl udělena cena třetího stupně J. Bulíčkoví a J. Veselému z Frigery Kolín za "Nový způsob přípravy blokových chladicích jednotek". Ve čtvrté skupině "Zvýšení technické úrovně a jakosti výrobku" získal "Cenu mladého technika" Ing. J. Sebera ze Středočeských plynáren, závod Kolín, za práci "Dálkové sledování provozu systémem Tesla-Radom".

Koncernový podnik Frigera Kolín byl letos dalším kolínským průmyslovým podnikem, jehož práce byla odměněna vyššími nadřízenými orgány. V úterý 13. května 1986 převzal podnik na slavnostní schůzi pracujících "Standartu generálního ředitele a odborového svazu Revolučního odborového hnutí".

Následoval koncernový podnik Tesla Kolín. Ve středu 11. června 1986 se v Kulturním domě pracujících sešli pracovníci kolínské Tesly na slavnostním shromáždění, kde jim byla předána "Standarta generálního ředitelství Výrobní hospodářské jednotky Tesla" za úspěšné plnění úkolů a "Čestné unání vlády a Ústřední rady odborů". Podnikový ředitel Tesly Kolín Ing. Jiří Svoboda, CSc, ve svém projevu na shromáždění uvedl, že za celou sedmou pětiletku se výroba v kolínském podniku Tesla zvýšila 1,8 krát, produktivita práce 1,55 krát, zisk 2,2 krát a vývoz do SSSR desetkrát. Výdělky pracujících se zvýšily za tu dobu o 15,3 %. Do výroby bylo zavedeno 78 nových

výrobků a byly položeny základy k novému výrobnímu oboru optoelektronice. V minulém roce byl kolínské Tesle udělen titul "Podnik socialistické práce" jako prvnímu průmyslovému podniku v Kolíně.

Kolínská Tesla dosáhla letos ještě dalšího významného úspěchu, a to na 28. mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně. Její exponát, síť modulárních řídicích prostředků pro technologické procesy, kterou Tesla Kolín vyvinula a vyrobila ve spolupráci se Sdruženým vědeckovýzkumným pracovištěm Vysokého učení technického v Brně, byl oceněn Zlatou medailí. Vyznamenání předal federální ministr energetického průmyslu Milan Kubát podnikovému řediteli Tesly Kolín Ing. Jiřímu Svobodovi. Špičkový výrobek nové generace, který dostal označení NS-905, je volně programovatelný automat pro technologické procesy a může být použit u velmi složitých automatizovaných systémů, např. u obráběcích linek, při chemických procesech, u manipulátorů a robotů, v montážních procesech, u vstřikovacích strojů na plastické hmoty, na galvanizačních linkách a jinde.

Dne 31.října 1986 se konalo v Praze slavnostní vyznamenávání nejlepších pracovníků výrobně hospodářské jednotky Tesla. Z pracovníků kolínské Tesly byli vyznamenáni: odznakem "Nejlepší pracovník federálního ministerstva elektrotechnického průmyslu" J.Rylich a Václav Schlitzenbauer, odznakem "Nejlepší pracovník výrobně hospodářské jednotky Tesla" Běla Košnarová, Marie Fišarová, Vlad.Mukařovský, Vlad.Brhel, Jan Kubelka a Dagmar Koděrová, odznakem "Vzorný mistr VHJ Tesla" Miloš Doubrava, Václav Hubner a Vlad.Fischer, čestným odznakem vlády ČSSR a Ústřední rady odborů Boh.Kropáček, Josef Voda, Jar.Žák a Jar.Kocmanová.

Dne 22. listopadu 1986 byli na pracovním aktivu Ústředního výboru odborového svazu pracovníků kovoprůmyslu v Domě kultury kovoprůmyslu v Praze vyznamenáni tituly "Průkopník socialistické práce" pracovníci koncernového podniku Tesla Kolín Jiří Matějčíček, Jiří Štoček a Miloslav Vala.

Jednou z největších staveb průmyslových objektů v našem městě byl v posledních letech závod nové droždárny při Starokolínské silnici, který byl v závěru minulého roku dokončen a v němž byl v únoru letošního roku zahájen zkušební provoz. Stavba nového provozu byla realizována nákladem jednoho sta miliónů korun a za technologické zařízení, které bylo dodáno zčásti z Německé spolkové republiky, Švédska, Polska a Sovětského svazu, Jugoslávie, Rumunska a Německé demokratické republiky, bylo zaplaceno dvacet miliónů korun v devizách. Stavba objektu měla mnoho problémů a zdržení několika let. Původně měla být hotova již v roce 1982, potom byl termín dokončení posunut do roku 1984, ale ani ten nebyl dodržen. Nyní je již vše v pořádku, zkušební provoz dopadl dobře a od srpna letošního roku již dodává nová droždárna na trh droždí asi pro dva milióny obyvatel. Po uvedení do plného provozu bude vyrábět 7500 tun droždí měsíčně. Výroba v novém závodě je jednoduchá a plně automatizovaná. Do základní suroviny, jíž je melasa, se naočkuje čistá kultura kvasinek, nechá se prokvasit za intenzivního větrání a na konci automatizovaného výrobního zařízení vypadnou naporcované kostky droždí, zabalí se, naskládají do krabic a expedují odběratelům.

V novém objektu bylo vybudováno moderní sociální zařízení

pro pracovníky výroby, a to nejen společná jídelna, ale i na každém pracovišti pěkně zařízený jídelní koutek. Dvakrát týdně do závodu zajížděla pojízdná prodejna, kde si mohly ženy bez zdržení od práce pohodlně nakoupit potraviny.

Začátkem listopadu letošního roku byl v podniku Koramo Kolín uveden do provozu teplotárenský kotel, označený "K 10", s komínem 105 metrů vysokým. Výstavbou tohoto kotle se zvýšila celková kapacita kotelny v podniku na 135 tun páry za hodinu a současně se uspořilo, přepočteno na celý rok, 1140 tun topného oleje za rok. Nový kotel byl uveden do trvalého provozu o jeden měsíc dříve, než stanovil plán, díky sdruženému socialistickému závazku organizací a podniků, zúčastněných na výstavbě celého zařízení. Provoz nového kotle s vysokým komínem také přispěje k menšímu znečišťování ovzduší města.

Federální ministerstvo hutnictví a těžkého strojírenství, Federální ministerstvo všeobecného strojírenství, Federální ministerstvo elektrotechnického průmyslu a Ústřední výbor odborového svazu pracovníků kovoprůmyslu vyhodnotily soutěž vynálezeckého hnutí a zlepšovatelství v Československé socialistické republice za rok 1986. Mezi šesti vyhodnocenými pracovníky, vyznamenanými Zlatým odznakem a titulem "Zasloužilý vynálezce v ČSSR" byl i zaměstnanec kolínské Tatry Ing. Václav Šámal.

Jak se blížil konec roku, podávaly jednotlivé kolínské podniky a závody hlášení o splnění úkolů plánu na rok 1986:

22.prosince 1986 Lučební závody Kolín

Obchodní tiskárny Kolín, které exportní úkoly splnily již v říjnu

23.prosince 1986 Frigera Kolín

Tesla Kolín

Strojbal Kolín

27.prosince 1986 Koramo Kolín

28.prosince 1986 Kablo Kolín

Karborundum Kolín aj.

VÝSLEDKY PLNĚNÍ PLÁNU VÝROBY V ROCE 1986 =====

Všechny kolínské průmyslové podniky a závody vyrobily v roce 1986 zboží za 6 963 529 000,-- Kčs ve srovnatelných cenách. Na tomto výsledku se nejvíce podílely závody chemického průmyslu výrobou za 2 201 385 000,-- Kčs, strojírenské závody výrobou za 1 688 879 000,-- Kčs a závody potravinářského průmyslu výrobou za 1 575 427 000,-- Kčs. Plánovaný úkol na rok 1986 splnily kolínské průmyslové závody vcelku na 102,1 % a nad plán vyrobily zboží za 140 miliónů korun, což se rovná výrobě za 5,4 pracovního dne. Proti roku 1985 se objem výroby zvýšil o 4,7 %. Plán letošního roku nesplnilo pět podniků, z nichž největší manko v plnění plánu, přes 15 miliónů korun, vykázal závod Lihovar Kolín, který splnil plán na 79,1 % údajně proto, že jeho dodavatelé ne-

dodržely termín uvedení do provozu nového výrobního zařízení.

Na export dodaly kolínské průmyslové podniky zboží za 560 miliónů korun, z toho do socialistických států vyvezly zboží za 371 miliónů korun a do nesocialistických států za 189 miliónů korun. Nejvíce zboží vyvezl podnik Koramo Kolín, za 65,7 miliónů korun. Do Sovětského svazu vyvezly kolínské průmyslové podniky výrobky za 223 miliónů korun.

Hlavním úkolem průmyslových podniků v letošním roce byla další intenzifikace výrobního procesu, to znamená, že měly vyrábět více výrobků při úspoře materiálu, energie i pracovních sil. Spotřebu energie proti loňskému roku i proti plánu na rok 1986 se jim podařilo snížit, a to paliva o 313 083 GJ a elektrické energie o 9 419 MWh /megawatt hodin/.

Ve všech sledovaných průmyslových podnicích a závodech pracovalo letos v průměru 15 160 fyzických osob, a to ještě jich do plánu 135 chybělo. Průměrná měsíční mzda letos poprvé překročila hranici tří tisíc korun a činila 3 002,-- Kčs a proti ~~roku~~ roku 1985 byla vyšší o 33,-- Kčs na jednoho pracovníka. Produktivita práce se proti loňskému roku zvýšila o 4,6 % a z 97,9 % zabezpečovala růst výroby v letošním roce. Jeden pracovník vyrobil v průměru za celý rok výrobky v hodnotě 463 403,-- Kčs.

Použitelný fond pracovní doby dělníků byl využit na 91,7 %. Výši využití pracovního doby nejvíce ovlivnila nemocnost, která dosáhla v roce výši 5,9 % a byla vyšší než v roce 1985. Z celkového počtu neodpracovaných dnů připadlo 70,6 % na nemoc a úrazy, 20,2 % na osobní překážky v práci, 4,9 % na pracovní volno povolené zaměstnavatelem, 2,5 % na neomluvenou

absenci a 1,8 % na ostatní prosboje. Na druhé straně, třebaže fond pracovní doby nebyl vyčerpán, představovaly přesčasy 5,1 % celkového počtu odpracovaných hodin.

Provoz všech kolínských průmyslových podniků a závodů byl v roce 1986 rentabilní, kromě závodu energetického průmyslu, tj. zálabské elektrárny, který na výkon v hodnotě sto korun musel vynaložit 100,79 Kčs. Kolínský průmysl jako celek vynaložil na výrobu v hodnotě sta korun v průměru jen 89,47 Kčs.

Kolínské průmyslové podniky a závody splnily plán výroby v roce 1986 takto:

závod Laktos Kolín	110,2 %
Čokoládovny, obor.podnik Praha, závod SOJA Kolín	106,9 %
Železniční opravny a strojovny Kolín	104,1 %
Lučební závody, národní podnik Kolín	103,4 %
Obchodní tiskárny, nár.podnik Kolín	102,7 %
Tesla, koncernový podnik Kolín	102,2 %
Kolínské cukrovary, n.p. Kolín	101,8 %
Chemopetrol, konc.podnik Koramo	101,6 %
Frigera, koncernový podnik Kolín	101,3 %
Závody elektrotepelných zařízení	100,7 %
závod Tatra Kolín	100,5 %
závod Kablo Kolín	100,3 %
závod Strojbal Kolín	100,2 %
Středočeské pekárny a cukrárny, závod Kolín	100,- %
závod Karborundum Kolín	100,-- %

16.

ZEMĚDĚLSTVÍ

Zemědělci kolínského okresu se sešli koncem ledna v Kulturním domě pracujících v Kolíně na velikém shromáždění, na němž vyhodnotili výsledky loňského roku a ocenili nejlepší družstva, kolektivy družstevníků i jednotlivce, kteří dosáhli v roce 1985 nejlepších výsledků. Mezi zemědělce přišla delegace Okresního výboru Komunistické strany Československa v Kolíně, kterou tvořili vedoucí tajemník OV KSČ Josef Říha, tajemník OV KSČ pro řízení stranické práce v zemědělství Vlastimil Knoch a předseda Okresního národního výboru v Kolíně Vítězslav Dvořáček. Uplynulý rok zhodnotil ve své zprávě ředitel Okresní zemědělské správy Ing. Jan Jebavý, který řekl, že v roce 1985 kolínský okres splnil úkoly v zemědělství na 104 procenta a hrubá zemědělská produkce dosáhla hodnoty jedné miliardy sto tři miliónů korun. Úspěšná byla výroba obilovin, pět zemědělských podniků v okrese dosáhlo průměrných výnosů nad šest tun zrní po hektaru a nejvyššího

hektarového výnosu 6,5 tuny dosáhli zemědělci v Jednotném zemědělském družstvu Křečhoř. Horší byla situace ve výnosech cukrovky, zde nejvyššího výnosu 42 tun po hektaru dosáhlo Jednotné zemědělské družstvo Svoboda Bečváry. V živočišné výrobě překročili zemědělci kolínského okresu plánované dodávky masa, mléka a jateční drůbeže.

Na tomto celookresním aktivu byly vyhodnoceny jako nejlepší v okrese:

- = ve výrobě obilovin JZD Malotice, JZD 25.únor Křečhoř, JZD rozvoj Horní Kruty;
- = ve výrobě cukrovky JZD Rudý prapor Ovčáry, JZD Mír Dolní Chvatliny a JZD Svoboda Bečváry;
- = ve výrobě krmiv JZD Rudý Říjen Cerhenice, JZD Svoboda Bečváry;
- = ve výrobě mléka JZD Československo-sovětského přátelství Tuchoraz a JZD Vývoj Krakovany;
- = ve ~~výrobě~~ výkrmu skotu JZD Rudý prapor Ovčáry a JZD Nový život Velim;
- = v odchovu telat JZD Rozvoj Horní Kruty a JZD Rudý Říjen Cerhenice,
- = ve využívání a ošetřování mechanizace JZD Chovatel Stříbrná Skalice a JZD Rozvoj Horní Kruty a
- = v úspoře paliv a energie JZD Křečhoř a JZD Květ Červené Pečky.

Potom byli vyhodnoceni kolektivy a jednotlivci za úspěchy ve sklizni, ve výrobě mléka a výkrmu prasat. Po skončení oficiálního programu slavnostní schůze zahrála zemědělcům k zábavě po dobré práci hudba Polabanka z Kolína.

Ve středu dne 19.března 1986 pozval Agropodnik Kutná Hora, největší kooperativní podnik toho druhu v České socialistické republice, který sdružuje ovocnářské podniky z okresů Kolín, Kutná Hora a Nymburk, brigády socialistické práce ze svých ovocnářských středisek do sálu v Lorci v Kutné Hoře, aby vyhodnotil výsledky v pěstování ovoce v uplynulém roce. Jako nejlepší byl vyhodnocen kolektiv členů zlaté brigády socialistické práce z Jednotného zemědělského družstva Tuchoraz, který dosáhl výnosu 19,05 tuny jablek výborné kvality po hektaru a 2,8 tuny černého rybízu po hektaru. Na druhém místě bylo vyhodnoceno JZD Malotice, na třetím JZD Žehušice z okresu Kutná Hora a na 4.místě JZD Kounice z okresu Nymburk.

Jarní polní práce začaly v letošním roce v polovině března. Pokud to terén po zimě dovolil, začalo se s přihnojováním ozimů a s celkovou přehlídkou jejich stavu po přezimování. Provedla se také kontrola připravenosti mechanizačních prostředků pro nasazení do polních prací.

Proti jiným rokům měli letos zemědělci vlivem počasí značné zpoždění. Když bylo hezky, pracovali na polích i o velikonočních svátcích, aby dohnali, co se dalo. Později než v jiných letech začali sázet rané brambory. V JZD Ovčáry vyjeli sázet nejdříve, a to již 18.března 1986 do polí ve Veltrubech, ale sázet mohli jen odpoledne, kdy půda trochu oschla. Od 20.března 1986 začali se sázením brambor také na

polích u Konárovic. Sázeli předklíčené odrůdy brambor značky Ostava a Resa. Používali plošinových a řádkových sazečů, z nichž jen jediný sazeč byl automatický. Jinak práce se sázením brambor spočívala výhradně na ženách. Také v JZD Červené Pečky již začali ve středisku Starý Kolín.

K prvnímu dubnu byly v celém okrese zasázeny brambory na 175 hektarech. Ke stejnému dni přihnojili kolínští zemědělci 11 300 hektarů ozimů, jařiny zaseli na 848 hektarech a už začali i se setím cukrovky a oseli jí do 1. dubna 1986 131 hektarů a na padesáti hektarech zaseli mák, ředkvičku, cibuli a mrkev.

V prvním dubnovém týdnu práce na polích kolínského okresu pokročily o úctyhodný krok vpřed. Ke dni 7. dubna 1986 už byly zasety jarní obiloviny na 4 344 hektarech z celého letošního úkolu téměř ~~šesti~~ šesti tisíc jednoho sta hektarů, tj. na 72,8 % všech plánovaných ploch. Podstatnou část z této plochy, 4352 hektarů, je věnována jarnímu ječmenu. Setí jarních obilovin v tomto týdnu již dokončili v JZD Ovčáry, Křečhoř, Krakovany, Tismice, Tuchoraz, Vitice a na Státním statku Český Brod. Cukrovkou bylo ke dni 7. dubna 1986 oseto již 1563 hektarů a nejdále v setí byly v JZD Tismice /65 %/, Tuchoraz /50 %/, Radovesnice II /40 %/. Rané brambory byly k tomuto dni zasázeny už na celé plánované ploše, setí luskovin na 488 hektarech.

V polovině dubna byla první etapa jarních prací v polích kolínského okresu skončena. Ukončeno bylo setí jarních obilovin a luskovin, dokončeno bylo sázení raných brambor. Cukrovka byla ke dni 14. dubna 1986 zaseta na 63 procentech plá-

novaných ploch, pozdní brambory zasázeny na 57,7 % určených ploch. Dokončovalo se přihnojování, vesměs letecky, a zahušťování ozimých porostů a chemická ochrana rostlin. Probíhalo setí víceletých písnin a začínala se sít kukuřice. Při tomto plném rozběhu polních prací škodily zemědělcům prudké výkyvy počasí, v první polovině dubna, které neprospívaly klíčovím polním plodinám a ztěžovaly práci v polích.

Ke dni 4.května 1986 bylo na celém území okresu ukončeno setí cukrovky, sázení brambor a setí kukuřice na zrno; setí kukuřice na siláž bylo provedeno na 3379 hektarech, tj. na 73 % plánované plochy, a setí víceletých písnin na 3458 hektarech. V některých zemědělských podnicích byl zjištěn výskyt škůdců cukrovky a prováděl se tam postřik vzešlých porostů chemickými přípravky a herbicidy.

Vývoj porostů byl letos více než jiná léta poznamenán klimatickými podmínkami. Rychlý postup vegetace byl způsoben bezsrážkovým obdobím do 18.dubna 1986. Další vývoj byl ovlivněn zejména vysokými teplotami, které způsobily následný rychlý vývoj porostů. Když aplikace Retacelu na zahuštění a podpoření odnožování byla provedena v požadovaném rozsahu, vývoj obilovin a zejména ozimů byl tak rychlý, že produktivní odnože nebyly nasazeny v potřebném počtu. Ochrana proti plevelům byla velmi náročná, neboť také vývoj a růst plevelů byl velice rychlý. Celkem bylo zaoráno 279 ozimých obilovin, z toho 139 hektarů ozimé pšenice.

Cukrovka byla zasetá na výměře 6417 hektarů v termínu do 25.dubna 1986. Vývoj porostů byl velmi dobrý a především rychlý. Vzhledem k vysokým denním teplotám při vycházení se-

mene došlo ke kalamitnímu výskytu maločlence čárkovitého a drátovců. Z těchto příčin a vlivem záplav bylo zaoráno 380 hektarů. Ostatní porosty byly ponechány.

Podle soupisu ploch ke dni 31.května 1986 byly jednotlivé polní plodiny osety na této výměře:

= zrniny celkem	26 267 ha
z toho obiloviny	24 818 ha
kukuřice na zrno	647 ha
luskoviny	692 ha
= cukrovka	6 385 ha
= brambory	627 ha
= mák	274 ha
= kukuřice na siláž a na zeleno	5 168 ha
= jednoleté pícniny	6 021 ha
= víceleté pícniny	8 879 ha

Celkem bylo v okrese oseto 53 511 hektarů orné půdy.

Ve čtvrtek dne 22.května 1986 se již sešla na svém prvním zasedání Okresní žňová komise. V úvodu konstatovala, že letos mají polní práce určitý předstih proti loňskému roku, ale současný stav porostů že není nejlepší, protože deštivé a teplé počasí vytváří příznivé podmínky pro vznik houbových chorob, proti nimž musejí zemědělci porosty chránit. Před polovinou měsíce května začaly se však ve všech závodech již rozbíhat sklizně víceletých pícnin s cílem zvládnout senoseč ve dvou týdnech.

Na začátku června již zemědělci dokončovali jednocení cukrovky a přihnojování ozimů. Hlavním jejich úkolem v této době však byla senoseč, kterou zdržely deště na konci května,

kdy měli sklizenu sotva šestinu sena. Dne 6.června 1986 konstatovala Okresní žňová komise, že se polní práce vlivem nepříznivého počasí značně zpomalily. V řepných porostech bylo skomčeno první plečkování a v týdnu kolem 6.června již probíhalo i druhé plečkování. V běhu bylo v té době také produkční hnojení obilovin a ošetřování porostů proti škůdcům. K 6.červnu byla posečena třetina ploch víceletých píce-
nin a 35 % luk a pastvin. Senoseč stále zdržovaly dlouhotrvající deště. Sklízelo se i seno z nezemědělských a mechanizaci nepřístupných ploch, z nichž mělo být letos vytěženo 1880 tun sena. Do 6.června 1986 už bylo z těchto ploch dodáno 273 tun, což je 15 %.

První seče víceletých píce-
nin byly provedeny na celkové ploše 6282 hektarů, z níž bylo sklizeno 3352 hektarů na seno, 1068 hektarů na senáž, 149 hektarů úsušky a zbývající plocha pro zelené krmění. Z první seče luk a pastvin na celkové výměře 1797 hektarů bylo sklizeno na seno 1316 hektarů, na senáž 239 hektarů a zbývající plochy byly sklizeny na zelenou píci nebo spaseny.

V JZD Červené Pečky a Ovčáry byla v prvním týdnu měsíce června se zpožděním zahájena sklizeň raných brambor. S polí se odvážely přímo do obchodů.

V druhé polovině června byla sklizeň raných brambor už v plném proudu a porosty pozdních brambor byly ošetřovány proti plísni bramborové. Na polích Státního statku Kolín byla zahájena sklizeň jahod. Na všech zemědělských závodech v té době dopravovali žňové plány ve dvou variantách: "suché" a "mokrě". Letos plánovali zemědělci kolínského okresu

sklidit 133 390 tun obilí. Žňové plány počítaly s nasazením tří set kombajnů a s pomocí 35 dopravních prostředků z průmyslových podniků kolínského okresu a 18 z družebního obvodu Praha 10.

Letošní sklizeň obilí zahájili v JZD Rudý prapor Ovčáry ve čtvrtek dne 3.července 1986 sečením ozimého ječmene.

V té době pokračovala ještě sklizeň raných brambor a začala sklizeň okurek nakládaček. Pro trvalé sucho bylo v plné míře na polích využíváno umělého zavlažování.

V prvním červencovém týdnu skončila sklizeň třešní v JZD Červené Pečky. Byla nejnižší za posledních několik let.

Nástup do letošních žní byl zpožděn a ztížen nepříznivým počasím. Současně se zahájením žní probíhaly i druhé seče víceletých píceň, kterým jarní deště prospěly, a začalo se i s druhým sečením luk a pastvin. Sklizeň raných brambor byla na konci první červencové dekády ve své polovině.

Do 31.července 1986 bylo v celém kolínském okrese posekáno a vyláceno z celé výměry obilovin 32 %. Sklizeň ozimého ječmene byla v podstatě skončena, do plného proudu se dostala sklizeň jarního ječmene, která již také byla ve finále. Do žní bylo dosud nasazeno 277 kombajnů, z toho 216 kombajnů zemědělských závodů kolínského okresu, ostatní v rámci kooperace s jinými okresy. Průměrný denní výkon jednoho kombajnu byla sklizeň z osmi hektarů. V prvním srpnovém týdnu bylo nasazeno dalších 24 kombajnů, dvanáct našich se vrátilo z okresu Rimavská Sobota, kde již žně skončily, a dvanáct kombajnů poslali na oplátku zemědělci z Rimavské

Soboty. Do kolínského závodu Zemědělské zásobování a nákup bylo dosud dodáno 44 vagónů žita, 116 vagónů luštěnin a 350 vagónů potravinářské pšenice.

Současně se sečením, mlácením a odvážením zrna do skladů probíhal i úklid slámy s polí. Ke dni 31.července 1986 byla sláma uklizena již na polovině posečených ploch. Spolu se žňovými pracemi se prováděly seče strniskových směsek, pokračovala druhá seč víceletých pícnin, sklizeň hrachu, raných brambor a okurek.

Sobota 2. a neděle 3.srpna 1986 byly na polích pracovními dny. Žně se přehouply do své druhé poloviny. V pondělí dne 4.srpna 1986 ukončilo letošní sklizeň již Jednotné zemědělské družstvo Ovčáry.

Do kolínského okresu přijel zkontrolovat průběh žni předsteda Ústřední kontrolní a revizní komise ÚV KSČ J.Hajn. Navštívil JZD Tuchoraz, kde se přesvědčil o dobré organizaci práce v tomto družstvu, v němž při letošních nepříznivých vlivech počasí dosáhli na čtyřiceti hektarovém lánu pšenice značky "Regina" průměrného hektarového výnosu 7,2 tuny zrna.

V druhém týdnu měsíce srpna se ^{do srpna} průměrná sklizená plocha obilovin pohybovala mezi osmi a devíti hektary. Ke dni 8.srpna 1986 bylo v okrese sklizeno již 70 % ploch obilovin. Sklizeň skončily další zemědělské závody, JZD Radovesnice II, Vitice, Tismice a Státní statek Český Brod. Uvolněné traktory a kombajny z těchto závodů odjely ihned pomáhat na polích ostatních družstev, kde sklizeň ještě probíhala, zejména ve výše položených oblastech kolínského okresu.

V polovině srpna se již žně blížily ke svému závěru.

Ke dni 14.srpna 1986 bylo obilí posekáno již na 91 % ploch, zatímco v roce 1985 ke stejnému datu to bylo jen 39,9 %. Devět zemědělských závodů v té době už mělo po žních: JZD Ovčáry, JZD Červené Pečky, JZD Krakovany, JZD Radovesnice II, JZD Tismice, JZD Třebovle, JZD Tuchoraz, JZD Vitice a Státní statek Český Brod. Z družstev, která již skončila sklizeň, dosáhlo nejvyššího hektarového výnosu JZD Svoboda Bečváry - 5,9 tun, nejnižšího JZD Krakovany - 3,53 tun. Intenzivně pokračoval úklid slámy a podmítka.

V pátek dne 22.srpna 1986 byly žně na celém území kolínského okresu skončeny. Třebaže počasí v závěrečné fázi žní zemědělcům nepřálo, zvýšeným úsilím skončili žně mezi prvními ve Středočeském kraji. Kolínské obilní silo přijímalo v průběhu žní tři až čtyři tisíce tun zrní denně.

Přesto, že ještě červencový odhad průměrných hektarových výnosů sliboval překročení pěti tun, skutečná sklizeň dosáhla jen 4,95 tun zrní po hektaru. Příčin tohoto poklesu je více, za nejzávažnější však nutno pokládat teplotní výkyvy i výkyvy ve srážkové činnosti, zejména sucho v poslední fázi vegetace obilovin.

Neuškodí ještě malá rekapitulace:

Začátek sklizně ozimých ječmenů byl dne 3.července 1986 na poli JZD Ovčáry. Sklizeň byla ukončena dne 28.července s tím, že průměrný výnos ze sklizené plochy 2034 hektarů ozimého ječmene činil 4,7 tun po hektaru.

Ostatní obilní druhy se sklízely od 21.července 1986 a začalo opět JZD Ovčáry s odrůdou "Košutka". Na ostatních zemědělských podnicích se vybíraly porosty ke sklizni podle

stavu zralosti, zejména se sklizeň prováděla nejprva na honech, které byly vysloveně zaschlé. Hromadný nástup do žní byl ve většině zemědělských podniků dne 29.července 1986. Sklízely se současně jarní ječmeny, ozimé i jarní pšenice, v závěru pak žito a oves.

Samotný průběh žní byl velice rychlý vlivem příznivého počasí a dobré organizace práce. V termínu do 11.srpna 1986 bylo sklizeno 90 % ploch a další postup zabrzdilo deštivé počasí. Přesto již 15.srpna bylo sklizeno 93 % ploch a devět zemědělských podniků již sklizeň ukončilo, 16.srpna to bylo již 97,5 % sklizených ploch a konec žní ve dvanácti podnicích, 17.srpna 99,3 % ploch a šestnáct zemědělských závodů ukončilo žně a konečně 22.srpna 1986 bylo sklizeno 100 % a všech jedenadvacet zemědělských podniků kolínského okresu žně ukončilo. Ukončení sklizně na jednotlivých zemědělských podnicích nastalo letos o sedm a čtrnáct dní dříve než v minulých letech.

Sklizňové ztráty činily v průměru 1,15 %. Jejich zjišťováním přímo na poli byly pověřeny ve všech zemědělských podnicích zvláštní komise. Ztráty zrna při dopravě z polí do obilních sil nikdo nepočítal, i letos byly leckde silnice posypány zrním.

Porosty byly sklizeny v příznivé vlhkosti. Celkem bylo letos v kolínském okrese sklizeno 125 578 tun obilovin a kukuřice na zrno s průměrným hektarovým výnosem 4,92 tuny. Nejvyššího hektarového výnosu dosáhli na svých polích zemědělci v JZD Bečváry 5,9 tun/ha, pak následují JZD Křečhoř 5,88 t/ha, JZD Třebovle 5,53 t/ha, JZD Malotice 5,51 t/ha a JZD Dolní Chvatliny 5,48 t/ha.

Po skončení žní si zemědělci neodpočinuli. Intenzivně podmítali a seli strniskové směsky, které měli ke dni 29. srpna 1986 zasety na 85 % plánovaných ploch. Zároveň už se chystali zahájit sklizeň kukuřice na zrno a dokončovali přípravy k podzimním polním pracem.

Sklizeň kukuřice na siláž probíhala v měsíci září. Porosty kukuřice seté k silážním účelům byly po stránce kvality velmi dobré, s vysokým nasazením palic a příznivým obsahem sušiny. V důsledku suchého a teplého počasí v měsíci září byly poslední porosty sklizeny s obsahem sušiny přes 30 %. Ke dne 30. září 1986 byla sklizeň hotova na 3880 hektarech z celkového úkolu 4675 hektarů. Některé porosty, tak jako jiné porosty, byly silně poškozeny krupobitím 18. srpna 1986.

V pátek dne 26. září 1986 zahájili kolínští zemědělci sklizeň cukrové řepy. V pondělí 29. září již měli sklizeno 57 hektarů. Porosty cukrovky v průběhu třetího čtvrtletí letošního roku velmi pěkně prospívaly, narůstala hmotnost kořene a v průběhu září se zvyšoval rychle i obsah cukru v bulvách. Většina zemědělských podniků začínala v závěru měsíce září s přípravou pozemků ke sklizni, sklízeli řepu ze souvratí a průseků; vlastní sklizeň načala naplno až začátkem října.

Podzimní počasí letos přálo zemědělcům při podzimních polních pracech a zemědělci ho také plně využívali. Intenzivně sklízeli cukrovku a zároveň seli ozimy. Ke dni 13. října 1986 měli zaseto již ozimů na ploše 15804 hektarů, z toho bylo 13312 hektarů ozimé pšenice. Postup setí ozimů byl de-

terminován uvolňováním polí po sklizni cukrovky, která přece jen nestačila tempu setí obilovin. K tomuto datu byla cukrovka sklizena zhruba na jedné třetině ploch. Zemědělské závody snad mohly sklízet rychleji, ale byly vázány dodávkovými smlouvami s cukrovary a musely dodržovat harmonogram dovážení řepy do cukrovarů. Ke dni 13. října 1986 už pracovaly cukrovary v okrese naplno, cukrovar Cerhenice vykoupil k tomuto dni 12 853 tun, cukrovar Český Brod 20 234 tun a cukrovar v Ratboři 11 473 tun cukrové řepy. Cukrovary zpracovaly a se zemědělskými závody dohodly harmonogram dodávek řepy tak, aby řepa neležela dlouho na skládkách a tak se zamezilo ztrátám. Cukernatost řepy se pohybovala letos kolem 15 %.

Kromě sklizně cukrovky a setí ozimů pokračovaly v polovině října i další polní práce, sklizeň kukuřice na siláž, závážka chlévské mrvy a podzimní orba. Orání letos připravilo zemědělcům mnoho starostí, protože tvrdá a suchá půda způsobovala časté poruchy tahačů a pluhů. Ke dni 17. října 1986 byla ukončena sklizeň kukuřice na zrno a uvolněná pole po kukuřici oseta ozimy. Současně probíhala sklizeň ovoce a zeleniny. Jablka už očesali pěstitelé ve Vitčicích a Nučicích, v Maloticích, Tuchorazi i v Červených Pečkách. Na sklizni cukrovky, která zůstávala stále hlavním úkolem zemědělců i v druhé polovině října, bylo v okrese nasazeno 45 šestiřádkových a 6 třířádkových vyorávačů. Ke dni 20. října 1986 bylo v okrese sklizeno 61 % ploch cukrové řepy, což znamenalo malý předstih před loňským rokem.

Seťová orba a setí ozimů bylo skončeno v agrotechnické

lhůtě, v závěru měsíce října pokračovala ještě zaorávka chlévské mrvy, orba pro jaro a sklizeň zeleniny a ovoce.

Ke dni 30.října 1986 byla již zimní orba provedena na 72 % ploch, chlévská mrva zaorána na 95 %. V některých zemědělských závodech museli znovu osívat části ploch ozimů, které vlivem dlouhotrvajícího sucha nevzešly. Cukrová řepa byla k tomuto dni sklizena z 82 % a zbývalo ještě asi tisíc netknutých hektarů řepných porostů. Některé zemědělské podniky v této době však sklizeň cukrovky již skončily a vypořádaly pak svou technikou těm, které měly ještě před sebou větší úkol ve sklizni. V pátek dne 7.listopadu 1986 už byly všechny zemědělské podniky kolínského okresu se sklizní cukrovky hotovy, kromě JZD Tuchoraz, Radovesnice II a Kenčice, které skončily sklizeň v následujícím týdnu.

Shrneme-li výsledky rostlinné výroby v kolínském okrese za rok 1986, musíme konstatovat, že klimatické podmínky pro rostlinnou výrobu byly letos horší než v předchozích pěstitelských obdobích. Začalo to již na podzim roku 1985, kdy podmínky pro osev ozimů byly značně nepříznivé. Příčinou bylo sucho a v důsledku toho obtížná příprava půdy a tím i nižší kvalita setí. Ozimy špatně a nestejněměrně vzcházely, jejich vývoj byl pomalý a do zámrazu zůstaly neodnoženy. Průběh zimy se vyznačoval značnými rozdíly teplot, takže ke vzcházení a vývoji rostlin docházelo v průběhu poměrně teplého ledna, potom v únoru pro vysoké mrazy byla vegetace přerušena a obnovena až v závěru března. Nástup do jarních prací, regeneračního přihnojení ozimů, přípravy průdy a jar-

ního setí byl vcelku opožděný. Plánovaný osew jařin byl ukončen do poloviny dubna a v tomto termínu se ukončilo i přihnojení ozimů. Vysoké denní teploty především v závěru měsíce dubna a v polovině května způsobily rychlý vývoj porostů s vyšším procentem neproduktivních odnoží. Ve druhé polovině června bylo opět velmi suché počasí zcela beze srážek. Porosty začaly v mléčné zralosti zasychat, podstatně se snížila jejich asimilační plocha. Obdobný průběh počasí pokračoval i v červenci, kdy kromě několika průtrží bouřkového charakteru sucho pokračovalo.

Celkem bylo ze sklizňové plochy 24 816 hektarů obilovin dosaženo celkové výroby ve výši 122 819 tun zrní, což představuje hektarový výnos 4,95 tun. Plánovaný objem obilovin ve výši 130 612 tun byl splněn pouze na 94 %. Nesplnění plánované výroby představovalo výpadek 7 783 tun zrní.

Kukuřice na zrno byla v roce 1986 zaseta na celkové ploše 647 hektarů. V průběhu vegetace došlo ke značnému poškození porostů krupobitím a dlouhotrvajícím suchem, takže ke sklizni bylo ve skutečnosti použito jen 356 hektarů s celkovou produkcí zrna 1 336 tun, tj. vznikl zde výpadek proti plánu ve výši 1 283 tun. Zbývající plocha 291 hektaru původně určená ke sklizni kukuřice na zrno se sklízela na siláž.

Hodnotíme-li výrobu zrnin jako celku, tj. výrobu základních obilovin, prosa, kukuřice na zrno a luskovin, bylo ze sklizené plochy 25 897 hektarů sklizeno 125 678 tun proti plánovaným 135 289 tunám, což je nesplnění výroby o 9 611 tun, s průměrným hektarovým výnosem zrnin 4,85 tun.

Cukrovka byla zaseta původně na výměře 6 421 hektaru. Vlivem následných škod na porostech splavením, škůdci a erozí se zaoralo 330 hektarů a následně znovu oselo cukrovkou 294 hektary, takže celková sklizňová plocha činila 6 385 hektarů. Z této plochy bylo sklizeno 244 417 tun bulev, což je 95,3 % plánované výroby. Průměrně se sklízelo 38,5 tuny z hektaru proti plánovaným 40,2 tuny. Přesto je možno říci, že ve sklizni cukrovky se řadil rok 1986 mezi nejúspěšnější roky posledního období, neboť proti průměru celé sedmé pětiletky zaznamenal nárůst hektarového výnosu o 5,8 tun.

Ve výrobě obilovin dosaženým průměrným hektarovým výnosem 4,95 tuny se zařadil kolínský okres na druhé místo ve Středočeském kraji. Nejvyšších výnosů dosáhli zemědělci v JZD Svoboda Bečváry - 5,9 tun po hektaru, JZD Křečhoř - 5,88 t/ha, JZD Třebovle - 5,53 t/ha. Z jedenadvaceti zemědělských podniků v okrese splnilo plán výroby obilovin devět, a to JZD Bečváry, Křečhoř, Červené Pečky, Horní Kruty, Malotice, Nučice, Stříbrná Skalice a Vitice.

Ve výrobě cukrovky dosáhl kolínský okres hektarového výnosu 38,5 tuny a 16,11 % cukernatosti. Přesto, že celkový plán nákupu cukrovky byl splněn jen na 94 %, plán výroby cukru byl splněn na 100,8 %. Nejvyšších výnosů cukrovky dosáhli zemědělci v JZD Podlipan Vitice - 47,1 t/ha a v JZD Svoboda Bečváry - 44,5 t/ha.

Živočišná výroba byla letos vcelku úspěšná. Ke konci prosince roku 1986 bylo v zemědělských podnicích kolínského okresu chováno 47 985 kusů skotu, z toho 18 381 krav. Proti loňskému roku to bylo letos o 397 krav méně. Naopak počet vepřového dobytka se o hodně zvýšil, ke konci roku dosáhl 76 638 kusů, a to bylo o 4 272 kusů více než vloni. Drůbeže bylo napočítáno na konci roku 222 217 kusů, z toho bylo 65 146 slepic, což byla polovina loňského stavu.

Stavy skotu se letos snižovaly v souladu se zvyšováním intenzity výroby. Pokles stavu krav souvisel s nárůstem užitkovosti a s radikálním ozdravováním stáda v důsledku likvidace leukozy a mastitid. Na sto krav se letos živě narodilo v průměru 99,9 telat; celkem se jich během celého roku narodilo 18 285 a z toho počtu jich 701 uhynulo. V odchovu jalovic se podařilo zvýšit průměrné denní přírůstky na 628 gramů a u skotu jako celku na 713 gramů. Užitkovost dojnic činila v průměru 3 713,2 litru mléka na jednu dojnici za rok a byla vyšší než dosažená doживost ve Středočeském kraji jako celku, kde činila 3 674 litrů. Celkem se v okrese za rok 1986 vyrobilo 68 251 000 litrů mléka a do státního nákupu odvedeno 63 199 000 litrů, tj. o 293 000 litrů více než vloni a plán nákupu byl splněn na 100,8 %.

V chovu prasat se zvýšil letos odchov selat a porážková hmotnost se zvýšila ze 113 kg na 114,7 kg, denní přírůstek hmotnosti ve výkrmu prasat činil 588 gramů. Během roku se živě narodilo 120 111 selat a 5 101 z nich uhynulo.

V chovu drůbeže byly splněny úkoly ve výrobě i v nákupu.

Snáška vajec činila 47 938 000 kusů a do nákupu bylo odezdáno 25 536 000 vajec. Průměrná snáška jedné nosnice činila 231 vajec do roka. Všecky tyto výsledky byly proti loňskému roku nižší: výroba vajec o 2 865 000 kusů, nákup o 2 013 000 vajec a průměrná snáška o 12,5 vejce.

V roce 1986 bylo dodáno do státního nákupu 19 503 tuny masa a plánovaný úkol byl o jedno procento překročen. Z tohoto celkového množství bylo 7 266 tun hovězího, 80 tun telecího, 10 689 tun vepřového a 1 411 tun masa jateční drůbeže.

STÁTNÍ STATEK KOLÍN =====

Hospodaření Státního statku Kolín nebylo v roce 1986 příliš úspěšné. Nepodařilo se mi zjistit absolutní výši dosažené hrubé výroby v letošním roce, ale její plánovaný objem byl splněn jen na 93,72 % a do její plánované výše scházelo vyrobit zemědělské produkty ještě za 5 571 000 Kčs.

Na tomto neplnění se podílela především rostlinná výroba, která byla splněna jen na 84,69 % a u níž výpadek dosáhl výše 7 353 000 Kčs. Tato obrovská ztráta, která byla způsobena mimo jiné také živelními pohromami, byla zčásti kompenzována náhradami od České státní pojišťovny ve výši 1 761 000 Kčs a náhradou od podniku Kolínské cukrovarny v částce 1 334 000 Kčs.

Faktem zůstává, že Státní statek Kolín nesplnil letos

plán výroby ani u jedné základní plodiny. Plánovaná výroba obilovin byla splněna na 85,8 % a proti plánu byla o 2 170 tun nižší. Jako příčinu neplnění udával Státní statek Kolín mimo nepříznivé klimatické podmínky v průběhu pěstitelského období i nedostatek vhodných chemických ochranných prostředků proti plevelům a chorobám. Na polích Státního statku Kolín byly žně skončeny dne 16. srpna 1986. Z 919 hektarů obilovin sklídili v průměru 5,7 tuny zrna po hektaru.

Ke značnému výpadku došlo i ve sklizni kukuřice na síláž. Nižší sklizeň hmoty byla vyrovnána vyšší hodnotou sušiny a vyšším podílem palic, takže plánovaného výnosu sušiny bylo možno dodržet.

Výroba cukrovky byla na polích Státního statku Kolín velmi špatná. Ztráty na skládkách dosáhly zhruba 6 %, což snížilo beztak nízký průměrný hektarový výnos ještě o dalších 2,5 tuny. Státní statek Kolín sklízel letos cukrovku z 800 hektarů, což představuje 17,3 % veškeré jím obhospodařované orné půdy. Sklizeň zahájil dne 29. září 1986 a ukončil dne 11. listopadu 1986, trvala tedy 33 pracovních dnů. Pracovalo se samozřejmě i o sobotách. Celkem nasadil statek šest sklízecích souprav, ale všechny pro závady a nedostatek náhradních dílů po celou dobu sklizně nepracovaly. Při odvozu řepy z polí pomáhaly Státnímu statku vozidly i osádkami podniky Kovošrot Praha a Železniční opravny a strojírny Kolín, později i Okresní stavební podnik Kolín a Průmstav Kolín. Při pěstování cukrovky musel Státní statek Kolín překonávat letos řadu překážek, mimo jiné musel na jaře téměř deset procent zasetých ploch zaorat a znovu osít. Úspěch spatřoval

v tom, že dosáhl průměrné cukernatosti 16 %, i když i v tom nedosáhl okresního průměru.

V živočišné výrobě byl Státní statek Kolín mnohem úspěšnější, i když ani zde nebylo vše v pořádku. Plánovaný objem hrubé produkce na úseku živočišné výroby překročil o 1 782 000 Kčs zejména nadvýrobou vepřového masa, a tím částečně snížil výpadek v rostlinné výrobě. Také plánovanou výrobu mléka překročil na 100,1 % a dodal nad plán 3 500 000 litrů mléka, a to při stavu dojnic o dvacet kusů nižším, než stanovil plán, zásluhou zvýšené dojivosti. V prvním pololetí roku byl však Státní statek Kolín nejhorším v celém okrese pokud šlo o jakost dodávaného mléka: jenom 29,9 % celkové dodávky mléka bylo zařazeno do I.jakostní třídy, zatímco z dodávek mléka od jednotných zemědělských družstev bylo do I.jakostní třídy zařazeno 68,2 % a z dodávek státních statků jako celku 47,7 % . Ve druhém pololetí se jakost mléka nadojeného od dojnic Státního statku Kolín zlepšila.

V roce 1986 dosáhli zemědělci kolínského okresu hrubé zemědělské produkce za 1 128 238 000,-- Kčs, z toho připadlo na rostlinnou produkci 43,8 %, na živočišnou 56,2 %.